Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά L

2025/535

21.3.2025

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2025/535 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 18ης Μαρτίου 2025

για τη θέσπιση της Διευκόλυνσης Μεταρρυθμίσεων και Ανάπτυξης για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 212,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία [1],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ένωση βασίζεται στις αξίες που αναφέρονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), στις οποίες περιλαμβάνονται η δημοκρατία, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι αξίες αυτές αποτελούν μέρος των κριτηρίων προσχώρησης που καθορίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κοπεγχάγης τον Ιούνιο του 1993 («κριτήρια της Κοπεγχάγης»), τα οποία αποτελούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για την προσχώρηση στην Ένωση.

(2) Η διαδικασία διεύρυνσης της Ένωσης βασίζεται σε καθορισμένα κριτήρια, σε δίκαιες και αυστηρές προϋποθέσεις, καθώς και στην αρχή των ιδίων επιδόσεων. Η αταλάντευτη προσήλωση στην προσέγγιση «προτεραιότητα στις θεμελιώδεις αρχές», με την οποία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στο κράτος δικαίου, τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, καθώς και στα οικονομικά κριτήρια, παραμένει ουσιαστικής σημασίας. Η πρόοδος εξαρτάται από την εφαρμογή, εκ μέρους της Δημοκρατίας της Μολδαβίας (Μολδαβία), των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων προς ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της Ένωσης.

(3) Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κατέδειξε επίσης ότι η διεύρυνση της Ένωσης αποτελεί γεωστρατηγική επένδυση στην ειρήνη, την ασφάλεια και τη σταθερότητα. Η Ένωση είναι πλήρως και κατηγορηματικά προσηλωμένη στην προοπτική προσχώρησης της Μολδαβίας στην Ένωση. Ο προσανατολισμός της Μολδαβίας προς την Ένωση και η δέσμευσή της έναντι της Ένωσης αποτελεί σαφή έκφραση της στρατηγικής επιλογής της και της θέσης της σε μια κοινότητα αξιών. Η πορεία της Μολδαβίας προς την ΕΕ χρειάζεται να εδράζεται σταθερά σε απτή και συγκεκριμένη πρόοδο όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις.

(4) Είναι προς το κοινό συμφέρον της Ένωσης και της Μολδαβίας να προχωρήσουν στις μεταρρυθμίσεις του πολιτικού, νομικού και οικονομικού συστήματός της ενόψει της μελλοντικής προσχώρησής της στην Ένωση και να στηρίξουν τη διαδικασία προσχώρησής της. Η προοπτική της προσχώρησης στην Ένωση έχει ισχυρό μετασχηματιστικό αντίκτυπο, διότι ενσωματώνει θετικές δημοκρατικές, πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, και συμβάλλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Μολδαβίας.

(5) Είναι αναγκαίο να επισπευσθούν ορισμένα από τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους της Ένωσης πριν από την προσχώρηση. Η οικονομική σύγκλιση βρίσκεται στο επίκεντρο των εν λόγω οφελών. Επί του παρόντος η σύγκλιση της Μολδαβίας όσον αφορά το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, εκφρασμένο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, παραμένει χαμηλή, στο 29 % του μέσου όρου της Ένωσης, και δεν σημειώνει αρκετά ταχεία πρόοδο. Η διασπορά της Μολδαβίας θα πρέπει επίσης να θεωρείται σημαντικός παράγοντας που συμβάλλει στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της Μολδαβίας.

(6) Καθώς οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τη Μολδαβία άρχισαν τον Ιούνιο του 2024, είναι σημαντικό να παρασχεθεί η αναγκαία στήριξη στην ενταξιακή πορεία της Μολδαβίας. Επιπλέον, είναι σημαντικό να ανέλθει η στήριξη σε επίπεδα συγκρίσιμα με άλλες υποψήφιες χώρες που έχουν ξεκινήσει ενταξιακές διαπραγματεύσεις και να εξασφαλιστούν ανάλογοι πόροι.

(7) Η εφαρμογή του Σχεδίου Ανάπτυξης για τη Μολδαβία απαιτεί την κατάλληλη χρηματοδότηση στο πλαίσιο ενός ειδικού νέου χρηματοδοτικού μέσου («διευκόλυνση»). Η διευκόλυνση πρόκειται να βοηθήσει τη χώρα να υλοποιήσει τις μεταρρυθμίσεις για τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης.

(8) Δεδομένων του άδικου επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ο οποίος έχει πλήξει σοβαρά την ασφάλεια, την οικονομία και τα μέσα διαβίωσης των πολιτών της Μολδαβίας, και των συνεχιζόμενων και πρωτοφανών υβριδικών επιθέσεων κατά της χώρας και των δημοκρατικών θεσμών της, η διευκόλυνση θα πρέπει να έχει ως στόχο να παράσχει στήριξη στη

[1] Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαρτίου 2025 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 2025.

Μολδαβία για την αντιμετώπιση σημαντικών προκλήσεων, ιδίως όσον αφορά την οικονομία, την ενέργεια, τα τρόφιμα και τις αλυσίδες αξίας. Είναι σκόπιμο η διευκόλυνση να παράσχει έγκαιρη στήριξη στη Μολδαβία και να της δώσει τη δυνατότητα να ενισχύσει την ανθεκτικότητά της έναντι της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό στην κυριαρχία, τις δημοκρατικές διαδικασίες και τους θεσμούς της.

(9) Προς επίτευξη των στόχων του Σχεδίου Ανάπτυξης για τη Μολδαβία, θα πρέπει να δοθεί έμφαση, όσον αφορά τους τομείς επενδύσεων, σε τομείς που είναι πιθανό να λειτουργήσουν ως βασικοί πολλαπλασιαστές για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη: συνδεσιμότητα, υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των βιώσιμων μεταφορών, απανθρακοποίηση, ενέργεια, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, γεωργία και βιομηχανία τροφίμων, αγροτική ανάπτυξη, καθώς και εκπαίδευση, συμμετοχή στην αγορά εργασίας και ανάπτυξη δεξιοτήτων, με ιδιαίτερη έμφαση στα παιδιά και στη νεολαία και στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου σε ολόκληρη τη χώρα.

(10) Η διευκόλυνση θα πρέπει να βασίζεται στο Θεματολόγιο Σύνδεσης με τη Μολδαβία, καθώς και στο έργο του Οικονομικού και Επενδυτικού Σχεδίου για την Ανατολική Εταιρική Σχέση στη Μολδαβία, το οποίο πρωτοστάτησε σε επενδύσεις σε κρίσιμους τομείς, όπως η συνδεσιμότητα, η ενεργειακή απόδοση και η ενεργειακή ασφάλεια με αποφυγή των μη αξιοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων, η επιχειρηματική ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα. Η ενισχυμένη πρόσβαση στην ενιαία αγορά της Ένωσης, μέσω της εφαρμογής της Σφαιρικής και σε Βάθος Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών, η βελτίωση των υποδομών και η συμμετοχή σε ενωσιακά προγράμματα και πολιτικές, με την επιφύλαξη της ευθυγράμμισης της Μολδαβίας με τους σχετικούς κανόνες της ενιαίας αγοράς της Ένωσης, θα αποφέρει άμεσα και απτά κοινωνικοοικονομικά οφέλη.

(11) Οι βιώσιμες υποδομές μεταφορών είναι απαραίτητες για να βελτιωθεί η συνδεσιμότητα μεταξύ της Μολδαβίας και της Ένωσης, αναμένεται δε να συμβάλουν στην ενσωμάτωση της Μολδαβίας στο δίκτυο μεταφορών της Ένωσης. Στο αναθεωρημένο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), η Επιτροπή συμπεριέλαβε τη Μολδαβία στον ευρωπαϊκό διάδρομο μεταφορών Βαλτικής Θάλασσας – Εύξεινου Πόντου – Αιγαίου Πελάγους. Το ΔΕΔ-Μ αποτελεί το σημείο αναφοράς για τη χρηματοδότηση των βιώσιμων υποδομών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των φιλικών προς το περιβάλλον μέσων μεταφοράς, όπως οι σιδηρόδρομοι, και της ψηφιοποίησης των μεταφορών. Τα διασυνοριακά έργα ενεργειακών υποδομών και οι διασυνδέσεις με κράτη μέλη και εταίρους της διεύρυνσης της Ένωσης είναι ουσιαστικής σημασίας για την περιφερειακή ενεργειακή ασφάλεια και ολοκλήρωση εντός της Ένωσης.

(12) Η διευκόλυνση θα πρέπει να στηρίζει τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που προάγουν την πορεία της Μολδαβίας προς τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας σε ευθυγράμμιση με το όραμα της Ένωσης για το 2030 που παρουσιάζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 9ης Μαρτίου 2021, με τίτλο «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία», και προωθεί μια ψηφιακή, συμπεριληπτική οικονομία προς όφελος όλων των πολιτών. Επιδίωξη της διευκόλυνσης θα πρέπει να είναι να διευκολύνει τη Μολδαβία να εκπληρώσει τους γενικούς και ψηφιακούς στόχους όσον αφορά την Ένωση. Όπως αναφέρει η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της της 15ης Ιουνίου 2023, με τίτλο «Εφαρμογή της εργαλειοθήκης κυβερνοασφάλειας 5G», η εργαλειοθήκη για την κυβερνοασφάλεια των δικτύων πέμπτης γενιάς (5G) θα πρέπει να αποτελέσει το σημείο αναφοράς για τη χρηματοδότηση της Ένωσης με σκοπό τη διασφάλιση της ασφάλειας, της ανθεκτικότητας και της προστασίας της ακεραιότητας των έργων ψηφιακών υποδομών στην περιοχή.

(13) Η στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να παρασχεθεί για την επίτευξη γενικών και ειδικών στόχων, βάσει καθορισμένων κριτηρίων και με σαφείς όρους πληρωμής. Οι εν λόγω γενικοί και ειδικοί στόχοι θα πρέπει να επιδιώκονται με αμοιβαία ενισχυτικό τρόπο. Η διευκόλυνση θα πρέπει να στηρίξει τη διαδικασία διεύρυνσης, μέσω της ταχύτερης ευθυγράμμισης με τις αξίες, τη νομοθεσία, τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές της Ένωσης («κεκτημένο») ενόψει της ένταξης στην Ένωση και να επιταχύνει τη σταδιακή ένταξη της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης αλλά και την κοινωνικοοικονομική της σύγκλιση με την Ένωση. Η διευκόλυνση θα πρέπει επίσης να προωθεί σχέσεις καλής γειτονίας.

(14) Εκτός από την τόνωση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης, η διευκόλυνση θα πρέπει επίσης να συμβάλλει στην επιτάχυνση των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης, στις οποίες συγκαταλέγεται το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, μεταξύ άλλων τα δικαιώματα των προσφύγων, των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών μειονοτήτων και των Ρομά, καθώς και τα δικαιώματα των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των τρανς και των ίντερσεξ (ΛΟΑΤΙ) ατόμων. Θα πρέπει επίσης να βελτιώσει τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και της δημόσιας διοίκησης· των δημόσιων συμβάσεων, του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων και της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών· της καταπολέμησης όλων των μορφών διαφθοράς και οργανωμένου εγκλήματος· της ποιοτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των πολιτικών απασχόλησης· καθώς και των στόχων της χώρας για την πράσινη μετάβαση, το κλίμα και το περιβάλλον.

(15) Η διευκόλυνση αναμένεται να βοηθήσει τη Μολδαβία στην προετοιμασία της για την προσχώρηση στην Ένωση σε ευθυγράμμιση με την υφιστάμενη μεθοδολογία διεύρυνσης.

(16) Η διευκόλυνση θα πρέπει να συμπληρώνει τον υφιστάμενο οικονομικό και δημοσιονομικό διάλογο χωρίς να θέτει σε κίνδυνο το πεδίο εφαρμογής του, ενισχύοντας έτσι την οικονομική ολοκλήρωση και προετοιμασία για την πολυμερή εποπτεία των οικονομικών πολιτικών της Ένωσης.

(17) Η διευκόλυνση θα πρέπει να προωθεί τις αρχές της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης, με τήρηση της προσθετικότητας και της συμπληρωματικότητας ως προς τη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και μέσων της Ένωσης και με επιδίωξη την αποφυγή επικαλύψεων και τη διασφάλιση συνεργειών μεταξύ της συνδρομής βάσει του παρόντος κανονισμού και άλλων μορφών συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων χρηματοδοτικών πακέτων που αποτελούνται από χρηματοδότηση υπέρ των εξαγωγών και της ανάπτυξης, που παρέχεται από την Ένωση, τα κράτη μέλη, τρίτες χώρες, πολυμερείς και περιφερειακούς οργανισμούς και οντότητες. Η συνεχιζόμενη συμμετοχή της Μολδαβίας σε άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης είναι κρίσιμη.

(18) Σε ευθυγράμμιση με την αρχή των συμπεριληπτικών εταιρικών σχέσεων, επιδίωξη της Επιτροπής θα πρέπει να είναι να διασφαλίσει ότι θα ζητείται δεόντως η γνώμη του Κοινοβουλίου της Μολδαβίας, των τοπικών αρχών, σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο της Μολδαβίας, και των σχετικών συμφεροντούχων στη Μολδαβία, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, και ότι θα έχουν έγκαιρη πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες, ώστε να μπορούν να διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων και των σχετικών διαδικασιών παρακολούθησης.

(19) Για την υποστήριξη των στόχων της διευκόλυνσης και την ενίσχυση των σχετικών ικανοτήτων της Μολδαβίας όσον αφορά την εφαρμογή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει να παρέχεται τεχνική βοήθεια, καθώς και βοήθεια για τη διασυνοριακή συνεργασία.

(20) Η διευκόλυνση θα πρέπει να διασφαλίζει τη συνέπεια με τους γενικούς στόχους της εξωτερικής δράσης της Ένωσης όπως ορίζονται στο άρθρο 21 ΣΕΕ και να τους υποστηρίζει, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, θα πρέπει να διασφαλίζει την προστασία και την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το κράτος δικαίου.

(21) Η διευκόλυνση θα πρέπει να τονώνει την καινοτομία, την έρευνα και τη συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και της βιομηχανίας για τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, μέσω της προώθησης των τοπικών βιομηχανιών, με ιδιαίτερη έμφαση στις τοπικές πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στις νεοφυείς επιχειρήσεις.

(22) Η Μολδαβία θα πρέπει να επιδεικνύει αξιόπιστη προσήλωση στις ευρωπαϊκές αξίες, μεταξύ άλλων μέσω της ευθυγράμμισής της με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης (ΚΕΠΠΑ), μεταξύ άλλων με τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης.

(23) Κατά την υλοποίηση της διευκόλυνσης, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η στρατηγική αυτονομία της Ένωσης και τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και οι αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση.

(24) Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να στηρίζουν την πρόοδο προς τα κοινωνικά, κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα της Ένωσης, καθώς και προς την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, τη συμφωνία του Παρισιού που συνήφθη δυνάμει της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή («συμφωνία του Παρισιού»), τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιολογική Ποικιλότητα και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Καταπολέμηση της Απερήμωσης, και δεν θα πρέπει να συμβάλλουν στην περιβαλλοντική υποβάθμιση ή να προκαλούν βλάβη στο περιβάλλον ή στο κλίμα. Τα μέτρα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να συνάδουν με το Εθνικό σχέδιο της Μολδαβίας για την Ενέργεια και το Κλίμα, την Εθνικά Καθορισμένη Συνεισφορά της και τη φιλοδοξία για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η διευκόλυνση θα πρέπει να συμβάλλει στη δράση μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και στην ικανότητα προσαρμογής στις δυσμενείς επιπτώσεις της και να ενισχύει την κλιματική ανθεκτικότητα. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να προωθεί τη μετάβαση προς μια απανθρακοποιημένη, κλιματικά ουδέτερη, κυκλική και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή οικονομία.

(25) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να διέπεται από τις αρχές της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως ορίζονται στις στρατηγικές της Ένωσης για την ισότητα. Θα πρέπει να προωθεί και να προάγει την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου, να διασφαλίζει την ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και την ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών και να επιδιώκει την προστασία και την προώθηση της προαγωγής και της πλήρους άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από όλες τις γυναίκες και τα κορίτσια, καθώς και την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά σχέδια δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου και τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου και τις διεθνείς συμβάσεις. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται με πλήρη σεβασμό του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προστασία των παιδιών και τα εργασιακά δικαιώματα. Η υλοποίηση της διευκόλυνσης θα πρέπει να συνάδει με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και το πρωτόκολλό της και να διασφαλίζει την προσβασιμότητα στις επενδύσεις και την τεχνική βοήθεια που παρέχει, σε ευθυγράμμιση με την οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]).

([2]) Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj).

(26) Αντικατοπτρίζοντας την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ως στρατηγική βιώσιμη ανάπτυξη της Ένωσης και τη σημασία που έχει η αντιμετώπιση των στόχων για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα σε ευθυγράμμιση με τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στη διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ([3]), η διευκόλυνση θα πρέπει να συμβάλλει στην επίτευξη ενός συνολικού στόχου που συνίσταται στη διάθεση του 30 % των δαπανών του προϋπολογισμού της Ένωσης για τη στήριξη των κλιματικών στόχων, καθώς και του 7,5 % το 2024 και του 10 % το 2026 και το 2027 για στόχους βιοποικιλότητας. Τουλάχιστον το 37 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων, που παρέχεται σε επενδυτικά έργα εγκεκριμένα στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, μιας από τις περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες που αναφέρονται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), θα πρέπει να προορίζεται για κλιματικούς στόχους. Το ποσό αυτό θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση τους «δείκτες του Ρίο», σύμφωνα με την υποχρέωση γνωστοποίησης της διεθνούς χρηματοδότησης της ΕΕ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στον ΟΟΣΑ, καθώς και σύμφωνα με υποχρεώσεις με βάση άλλες διεθνείς συμφωνίες ή άλλα διεθνή πλαίσια. Ήδη από τον Ιούνιο του 2025, οι συντελεστές της ΕΕ για το κλίμα, οι οποίοι εφαρμόζονται σε όλα τα προγράμματα στο πλαίσιο του πολυετούς χρηματοδοτικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027 και καθορίζονται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Αρχιτεκτονική για την ενσωμάτωση της διάστασης του κλίματος στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027», θα εφαρμοστούν επίσης στις δαπάνες για το κλίμα στο πλαίσιο του τομέα 6 του ΠΔΠ («Γειτονικές χώρες και υπόλοιπος κόσμος»). Η διευκόλυνση θα ευθυγραμμιστεί με την προσέγγιση άλλων μέσων του τομέα 6, προκειμένου να διασφαλιστεί η λογική συνέπεια κατά την υποβολή εκθέσεων για το κλίμα στη Μολδαβία. Η διευκόλυνση θα πρέπει να στηρίζει δραστηριότητες που σέβονται πλήρως τα κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και προτεραιότητες της Ένωσης και την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης».

(27) Τα έργα εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας μετά από αξιολόγηση από την Επιτροπή και με την επιφύλαξη θετικής γνώμης των κρατών μελών στο συμβούλιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας.

(28) Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τη Μολδαβία, θα πρέπει να διασφαλίζει τη συμμόρφωση, τη συνοχή, τη συνέπεια και τη συμπληρωματικότητα, την αυξημένη διαφάνεια και τη λογοδοσία κατά την παροχή της συνδρομής, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή κατάλληλων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και πολιτικών για την καταπολέμηση της απάτης. Η στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να διατίθεται υπό τις προϋποθέσεις ότι η Μολδαβία τηρεί και σέβεται τους ουσιαστικούς μηχανισμούς της δημοκρατίας, στους οποίους περιλαμβάνονται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα, ελεύθερες και δίκαιες εκλογές, ελεύθερα, ανεξάρτητα και πλουραλιστικά μέσα ενημέρωσης, η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και το κράτος δικαίου, και εγγυάται τον σεβασμό όλων των υποχρεώσεων όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.

(29) Η διευκόλυνση θα πρέπει να υποστηριχθεί με πόρους από τον Μηχανισμό Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη (NDICI – Παγκόσμια Ευρώπη), κυρίως από το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την Ανατολική Γειτονία, που ανέρχονται σε 520 εκατομμύρια EUR σε μη επιστρεπτέα στήριξη και μέγιστο ποσό ύψους 1 500 εκατομμυρίων EUR σε δάνεια για την περίοδο 2025-2027. Η μη επιστρεπτέα στήριξη θα πρέπει να καλύπτει το 9 % των προβλέψεων οι οποίες απαιτούνται για τα δάνεια, που αντιστοιχούν σε 135 εκατομμύρια EUR, τη στήριξη που παρέχεται από την Ένωση για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2 του παρόντος κανονισμού, και τη συμπληρωματική στήριξη, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της τεχνικής βοήθειας. Η μη επιστρεπτέα στήριξη θα πρέπει να χρηματοδοτείται από το κονδύλιο που διατίθεται στο γεωγραφικό πρόγραμμα Γειτονίας του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947. Θα πρέπει να εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό.

(30) Οι αποφάσεις σχετικά με την αποδέσμευση κονδυλίων που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 για τη στήριξη υπό μορφή δανείων θα πρέπει να εκδοθούν κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2025 έως τις 30 Ιουνίου 2029. Αυτή η τελική ημερομηνία περιλαμβάνει τον χρόνο που απαιτείται ώστε η Επιτροπή να αξιολογήσει την επιτυχή εκπλήρωση των σχετικών όρων πληρωμής και να εκδώσει τη μεταγενέστερη απόφαση αποδέσμευσης κονδυλίων.

(31) Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η μόχλευση της χρηματοδοτικής στήριξης της Ένωσης για την προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων και να διασφαλιστεί ο έλεγχος των δαπανών από την Ένωση, οι επενδύσεις σε υποδομές που στηρίζουν το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να υλοποιηθούν μέσω της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας. Τουλάχιστον το 25 % του ποσού του δανείου που αποδεσμεύεται για τη Μολδαβία θα πρέπει να διατίθεται από τη Μολδαβία σε επενδυτικά έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας. Το ποσοστό αυτό προστίθεται στη μη επιστρεπτέα στήριξη που παρέχει η Ένωση για τα εν λόγω έργα.

([3]) Διοργανική συμφωνία της 16ης Δεκεμβρίου 2020 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj).

([4]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη, για την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 209 της 14.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

(32) Η δημοσιονομική υποχρέωση από δάνεια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης δεν θα πρέπει να αποτελεί μέρος του ποσού της εγγύησης εξωτερικής δράσης κατά την έννοια του άρθρου 31 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

(33) Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εφαρμόζονται οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Οι εν λόγω κανόνες καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [5] («δημοσιονομικός κανονισμός») και καθορίζουν ιδίως τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού υπό άμεση και έμμεση διαχείριση μέσω επιχορηγήσεων, σύναψης συμβάσεων, χρηματοδοτικής συνδρομής, συνδυαστικών πράξεων και καταβολής των αμοιβών των εξωτερικών εμπειρογνωμόνων, προβλέπουν δε ελέγχους της ευθύνης των οικονομικών φορέων.

(34) Περιορισμοί σχετικά με την επιλεξιμότητα στις διαδικασίες χορήγησης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να προβλέπονται, κατά περίπτωση, λόγω του ειδικού χαρακτήρα της δραστηριότητας ή όταν η δραστηριότητα επηρεάζει την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη.

(35) Για να διασφαλιστεί η αποδοτική υλοποίηση της διευκόλυνσης, συμπεριλαμβανομένης της ευκολότερης ένταξης της Μολδαβίας στις ευρωπαϊκές αξιακές αλυσίδες, όλες οι προμήθειες και τα υλικά που χρηματοδοτούνται και αποτελούν αντικείμενο σύναψης συμβάσεων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να προέρχονται από κράτη μέλη, τη Μολδαβία, υποψήφιες χώρες και συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και χώρες οι οποίες παρέχουν στη Μολδαβία επίπεδο στήριξης συγκρίσιμο με το επίπεδο που παρέχει η Ένωση, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της οικονομίας τους, και για τις οποίες η Επιτροπή καθιερώνει αμοιβαία πρόσβαση σε εξωτερική βοήθεια στη Μολδαβία, εκτός εάν οι προμήθειες και τα υλικά δεν μπορούν να προέρχονται υπό εύλογους όρους από καμία από τις εν λόγω χώρες.

(36) Θα πρέπει να συναφθεί συμφωνία διευκόλυνσης με τη Μολδαβία για τον καθορισμό των αρχών της χρηματοδοτικής συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και της Μολδαβίας, καθώς και για τον καθορισμό των αναγκαίων μηχανισμών που αφορούν τις δικλείδες ελέγχου, την εποπτεία, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την υποβολή εκθέσεων και τον έλεγχο της ενωσιακής χρηματοδότησης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, τους κανόνες σχετικά με τους φόρους, τους δασμούς και τις επιβαρύνσεις και τα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση και την αποτελεσματική αντιμετώπιση περιπτώσεων παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και συγκρούσεων συμφερόντων. Κατά συνέπεια, θα πρέπει επίσης να συναφθεί με τη Μολδαβία δανειακή σύμβαση στην οποία θα καθορίζονται ειδικές διατάξεις για τη διαχείριση και την εκτέλεση της χρηματοδότησης που παρέχεται με τη μορφή δανείων. Η συμφωνία διευκόλυνσης και η δανειακή σύμβαση θα πρέπει να διαβιβάζονται ταυτόχρονα και χωρίς καθυστέρηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

(37) Η συμφωνία διευκόλυνσης θα πρέπει να προβλέπει την υποχρέωση της Μολδαβίας να διασφαλίζει, σε συμμόρφωση με τις αρχές της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων και με τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων, τη συλλογή επαρκών δεδομένων σχετικά με τα πρόσωπα και τις οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο, και την πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα, με στόχο την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων.

(38) Η υλοποίηση της διευκόλυνσης θα πρέπει να υποστηρίζεται από το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, το οποίο θα προσφέρει πλαίσιο για την τόνωση της διατηρήσιμης και συμπεριληπτικής κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, διατυπωμένο με σαφήνεια και ευθυγραμμισμένο με τις απαιτήσεις προσχώρησης στην Ένωση και τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα χρησιμεύσει ως γενικό πλαίσιο για την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να καταρτίζεται σε στενή διαβούλευση με το Κοινοβούλιο της Μολδαβίας και τους σχετικούς συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, θα πρέπει δε να αντικατοπτρίζεται σε αυτό η συμβολή τους. Η Μολδαβία θα πρέπει, κατά περίπτωση και σύμφωνα με το εθνικό της νομικό πλαίσιο, να επιδιώκει να διασφαλίζει τη συνεργασία και τη διαβούλευση με τις τοπικές αρχές. Η εκταμίευση της ενωσιακής στήριξης θα πρέπει να εξαρτάται από τη συμμόρφωση με τους όρους πληρωμής και από τη μετρήσιμη πρόοδο στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων που προβλέπονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, το οποίο αξιολογείται και εγκρίνεται επίσημα από την Επιτροπή. Η αποδέσμευση κονδυλίων θα πρέπει να διαρθρωθεί αναλόγως και να αντικατοπτρίζει τους στόχους της διευκόλυνσης.

(39) Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να περιλαμβάνει στοχευμένα μεταρρυθμιστικά μέτρα και επενδυτικούς τομείς προτεραιότητας, τα οποία θα συνοδεύονται από όρους πληρωμής με τη μορφή μετρήσιμων ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων που θα καταδεικνύουν την ικανοποιητική πρόοδο ή την ολοκλήρωση των εν λόγω μέτρων, καθώς και χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει έναν ενδεικτικό κατάλογο προγραμματισμένων επενδυτικών έργων που προορίζονται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας. Η υλοποίηση των οροσήμων αυτών θα πρέπει να προγραμματιστεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2027, παρότι η συνολική ολοκλήρωση των μέτρων στα οποία αναφέρονται θα πρέπει να είναι δυνατό να επεκταθεί πέραν του 2027, αλλά όχι αργότερα από την 31η Δεκεμβρίου 2028. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να περιλαμβάνει επεξήγηση του συστήματος της Μολδαβίας για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της μείζονος διαφθοράς, απάτης και συγκρούσεων

[5] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

συμφερόντων, κατά τη χρήση των κονδυλίων που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, και τις ρυθμίσεις για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από τη διευκόλυνση και άλλα προγράμματα της Ένωσης, καθώς και από άλλους χορηγούς.

(40) Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους και στην αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης», καθώς και στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

(41) Τα μέτρα στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να συμβάλλουν στη βελτίωση ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των δημοσίων οικονομικών και ενός αποτελεσματικού συστήματος ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, καθώς και στην πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της φοροαποφυγής, της φοροδιαφυγής, της απάτης και του οργανωμένου εγκλήματος, με στόχο την εξασφάλιση δίκαιων όρων για όλες τις επιχειρήσεις. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να περιέχει περιγραφή των εν λόγω συστημάτων, καθώς και ειδικά ορόσημα που σχετίζονται με το διαπραγματευτικό κεφάλαιο 32, τα οποία θα στηρίξουν τη Μολδαβία κατά την ευθυγράμμιση των οικείων απαιτήσεων ελέγχων και δικλείδων ελέγχου με τα πρότυπα της Ένωσης. Σε περίπτωση που η αίτηση για αποδέσμευση κονδυλίων περιλαμβάνει ένα ορόσημο το οποίο σχετίζεται με το διαπραγματευτικό κεφάλαιο 32, που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 2, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να εκδώσει απόφαση με την οποία να επιτρέπει την αποδέσμευση κονδυλίων, εκτός εάν αξιολογήσει θετικά το εν λόγω ορόσημο.

(42) Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει δείκτες για την αξιολόγηση της προόδου στην πορεία επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της διευκόλυνσης που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι εν λόγω δείκτες θα πρέπει να βασίζονται σε διεθνώς συμφωνημένους δείκτες. Οι δείκτες θα πρέπει επίσης να συνάδουν, στο μέτρο του δυνατού, με τους κύριους δείκτες επιδόσεων που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την έγκριση των θεματολογίων μεταρρυθμίσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1449 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([6]) και στο πλαίσιο μέτρησης αποτελεσμάτων του ETBA+. Οι δείκτες θα πρέπει να είναι σχετικοί, αποδεκτοί, αξιόπιστοι, εύκολοι και ισχυροί.

(43) Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογήσει το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων με βάση τον κατάλογο κριτηρίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για την έγκριση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([7]). Η Επιτροπή θα πρέπει να λαμβάνει δεόντως υπόψη την απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου ([8]) και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, κατά περίπτωση.

(44) Το πρόγραμμα εργασίας κατά την έννοια του άρθρου 110 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού που εγκρίθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 θα πρέπει να καλύπτει τα ποσά που χρηματοδοτούνται από το κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα Γειτονίας δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

(45) Δεδομένης της ανάγκης για ευελιξία κατά την υλοποίηση της διευκόλυνσης, η Μολδαβία θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει αιτιολογημένο αίτημα στην Επιτροπή για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασής της, όταν η υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών όρων πληρωμής, δεν είναι πλέον εφικτή, εν μέρει ή εν όλω, λόγω αντικειμενικών περιστάσεων. Η Μολδαβία θα πρέπει να είναι σε θέση να υποβάλλει αιτιολογημένο αίτημα τροποποίησης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, μεταξύ άλλων προτείνοντας προσθήκες, κατά περίπτωση. Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να τροποποιεί την εκτελεστική απόφασή της.

(46) Η χρηματοδοτική στήριξη για το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να είναι δυνατή με τη μορφή δανείου. Στο πλαίσιο των επειγουσών χρηματοδοτικών αναγκών της Μολδαβίας, η χρηματοδοτική συνδρομή είναι σκόπιμο να οργανωθεί βάσει της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης που προβλέπεται στο άρθρο 224 του δημοσιονομικού κανονισμού, όπου καθορίστηκε ως ενιαία μέθοδος χρηματοδότησης, και η οποία αναμένεται να ενισχύσει τη ρευστότητα των ομολόγων της Ένωσης και την ελκυστικότητα και την οικονομική αποδοτικότητα της έκδοσης ομολόγων της Ένωσης.

(47) Είναι σκόπιμο να χορηγηθούν δάνεια στη Μολδαβία με εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους μέγιστης διάρκειας 40 ετών και να μην αρχίσει η αποπληρωμή του κεφαλαίου πριν από το 2034.

(48) Δεδομένου ότι οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τη στήριξη προς τη Μολδαβία με τη μορφή δανείων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης είναι συγκρίσιμοι με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους που συνδέονται με δανειοδοτικές πράξεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, οι προβλέψεις για τη χρηματοοικονομική υποχρέωση από δάνεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συσταθούν με συντελεστή 9 %, σύμφωνα με το άρθρο 214 του δημοσιονομικού κανονισμού και η χρηματοδότηση των προβλέψεων θα πρέπει να προέρχεται από το κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα Γειτονίας δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

([6]) Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1449 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια (ΕΕ L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

([7]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

([8]) Απόφαση 2010/427/ΕΕ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2010, για τον καθορισμό της οργάνωσης και της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΕ L 201 της 3.8.2010, σ. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

(49) Ο συντελεστής προβλέψεων για τη χρηματοοικονομική υποχρέωση από δάνεια δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καθοριστεί ως ποσοστό 9 % και να επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τριετία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξη που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 31 παράγραφος 5 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

(50) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Μολδαβία διαθέτει χρηματοδότηση εκκίνησης για την υλοποίηση των πρώτων μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει να έχει πρόσβαση έως και στο 18 % του συνολικού ποσού που προβλέπεται στη διευκόλυνση, μετά την αφαίρεση της συμπληρωματικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της τεχνικής βοήθειας, καθώς και των προβλέψεων δανείων υπό μορφή προχρηματοδότησης, με την επιφύλαξη της διαθεσιμότητας χρηματοδότησης και της τήρησης των προϋποθέσεων στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

(51) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί τόσο η ευελιξία όσο και η δυνατότητα προγραμματισμού όσον αφορά την παροχή στήριξης από την Ένωση στη Μολδαβία. Η Μολδαβία θα πρέπει να υποβάλλει σε εξαμηνιαία βάση δεόντως αιτιολογημένο αίτημα αποδέσμευσης κονδυλίων, το αργότερο δύο μήνες μετά το χρονοδιάγραμμα για την προγραμματισμένη ολοκλήρωση των οροσήμων, το οποίο ορίζεται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Για τον σκοπό αυτόν, τα κονδύλια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης θα πρέπει να αποδεσμεύονται σύμφωνα με καθορισμένο εξαμηνιαίο χρονοδιάγραμμα, ανάλογα με τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης, βάσει αιτήματος αποδέσμευσης κονδυλίων που υποβάλλει η Μολδαβία και κατόπιν επαλήθευσης από την Επιτροπή της ικανοποιητικής εκπλήρωσης τόσο των γενικών όρων που αφορούν τη μακροοικονομική σταθερότητα, τη χρηστή δημόσια δημοσιονομική διαχείριση, τη διαφάνεια και την εποπτεία του προϋπολογισμού, όσο και των σχετικών όρων πληρωμής. Σε περίπτωση που ένας όρος πληρωμής δεν εκπληρωθεί σύμφωνα με το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα που ορίζεται στην απόφαση έγκρισης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, η Επιτροπή θα μπορούσε να παρακρατήσει από την αποδέσμευση ένα μέρος ή το σύνολο των κονδυλίων που αντιστοιχούν στον εν λόγω όρο, ακολουθώντας μια μεθοδολογία που αφορά τις μερικές πληρωμές. Η αποδέσμευση των αντίστοιχων παρακρατηθέντων κονδυλίων θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του επόμενου χρονικού διαστήματος για την αποδέσμευση κονδυλίων και έως δώδεκα μήνες μετά την αρχική προθεσμία που ορίζεται στο ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν τηρηθεί οι όροι πληρωμής. Κατά το πρώτο έτος υλοποίησης, η εν λόγω προθεσμία θα πρέπει να παραταθεί σε 24 μήνες από την αρχική αρνητική αξιολόγηση.

(52) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 116 παράγραφοι 2 και 5 του δημοσιονομικού κανονισμού, είναι σκόπιμο να οριστεί ως ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας πληρωμής για τις συνεισφορές στους κρατικούς προϋπολογισμούς η ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης με την οποία εγκρίνεται η εκταμίευση στη Μολδαβία και να αποκλειστεί η καταβολή τόκων υπερημερίας από την Επιτροπή στη Μολδαβία.

(53) Η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχει, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο της διαδικασίας απαλλαγής, λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, ιδίως όσον αφορά τους ελέγχους που διενεργήθηκαν, συμπεριλαμβανομένων των αδυναμιών που εντοπίστηκαν και των διορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν, και όσον αφορά τα έργα που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του ποσού της συγχρηματοδότησης της Μολδαβίας, καθώς και άλλων πηγών συνεισφορών, μεταξύ άλλων από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης.

(54) Στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ και του άρθρου 215 ΣΛΕΕ, δεν θα πρέπει να διατίθενται κονδύλια ή οικονομικοί πόροι, άμεσα ή έμμεσα, σε κατονομαζόμενα νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς ή προς όφελος αυτών. Οι εν λόγω οντότητες, καθώς και οι οντότητες που τελούν υπό την κυριότητα ή τον έλεγχό τους, δεν θα πρέπει συνεπώς να λαμβάνουν στήριξη από τη διευκόλυνση.

(55) Για λόγους διαφάνειας και λογοδοσίας, η Μολδαβία θα πρέπει να δημοσιεύει δεδομένα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες που λαμβάνουν ποσά χρηματοδότησης τα οποία υπερβαίνουν σωρευτικά το ισοδύναμο των 50 000 EUR κατά την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

(56) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([9]) και τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 ([10]), (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 ([11]) και (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου ([12]), τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων σχετικά με την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διόρθωση και τη διερεύνηση παρατυπιών, απάτης, σύγκρουσης συμφερόντων και διπλής χρηματοδότησης και σχετικά με την ανάκτηση των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων.

([9]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([10]) Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([11]) Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([12]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

(57) Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανονισμούς (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) θα πρέπει να είναι σε θέση να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, με στόχο να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή οποιαδήποτε άλλη παράνομη δραστηριότητα σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

(58) Σύμφωνα με το άρθρο 129 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα αναγκαία δικαιώματα και η πρόσβαση που απαιτείται θα πρέπει να χορηγούνται στην Επιτροπή, στην OLAF, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, μεταξύ άλλων και από τρίτους που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης.

(59) Η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίσει την αποτελεσματική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης. Δεδομένου του μακρόχρονου ιστορικού παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής στη Μολδαβία, επίσης στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης, και λαμβανομένης υπόψη της σταδιακής ευθυγράμμισής της με τα πρότυπα και τις πρακτικές εσωτερικού ελέγχου της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να βασιστεί σε μεγάλο βαθμό στη λειτουργία των συστημάτων της Μολδαβίας για τον εσωτερικό έλεγχο και την πρόληψη της απάτης. Ειδικότερα, η Επιτροπή και η OLAF και, κατά περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα πρέπει να ενημερώνονται αμελλητί για όλες τις εικαζόμενες περιπτώσεις παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων που επηρεάζουν την εκτέλεση κονδυλίων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

(60) Επιπλέον, η Μολδαβία θα πρέπει επίσης να αναφέρει αμελλητί στην Επιτροπή τις παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων απάτης, οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης διαπίστωσης και να την κρατά ενήμερη σχετικά με την πρόοδο των διοικητικών και νομικών διαδικασιών. Με στόχο την εναρμόνιση με τις ορθές πρακτικές των κρατών μελών, η εν λόγω αναφορά θα πρέπει να υποβάλλεται με ηλεκτρονικά μέσα, με τη χρήση του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών που έχει θεσπιστεί από την Επιτροπή.

(61) Η Μολδαβία θα πρέπει να θεσπίσει σύστημα παρακολούθησης που θα τροφοδοτεί μια εξαμηνιαία έκθεση σχετικά με την τήρηση των όρων πληρωμής για το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεών της, η οποία θα συνοδεύει το εξαμηνιαίο αίτημα για αποδέσμευση κονδυλίων. Η Μολδαβία θα πρέπει να συλλέγει δεδομένα και πληροφορίες που επιτρέπουν την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, σε σχέση με τα μέτρα στα οποία παρέχεται στήριξη από τη διευκόλυνση, και να παρέχει πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα και πληροφορίες.

(62) Η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνήσει ώστε να υπάρχουν σαφείς μηχανισμοί παρακολούθησης και ανεξάρτητης αξιολόγησης για την εξασφάλιση αποτελεσματικής λογοδοσίας και διαφάνειας στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης και για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής αξιολόγησης της προόδου όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

(63) Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού.

(64) Η Επιτροπή θα πρέπει να διενεργήσει αξιολόγηση της διευκόλυνσης μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησής της.

(65) Η Μολδαβία θα πρέπει να στηρίζει την ύπαρξη ελεύθερων, ανεξάρτητων και πλουραλιστικών μέσων ενημέρωσης που ενισχύουν και προάγουν την κατανόηση των αξιών της Ένωσης και των οφελών και των υποχρεώσεων που συνεπάγεται η ιδιότητα της δυνάμει υποψήφιας χώρας προς προσχώρηση στην Ένωση, με παράλληλη λήψη αποφασιστικών μέτρων όσον αφορά την αντιμετώπιση της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει προδραστική, σαφή και συνεπή επικοινωνία με το κοινό, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ενωσιακή στήριξη. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης θα πρέπει να μνημονεύουν ρητώς την προέλευσή της και να διασφαλίζουν την προβολή της, σε ευθυγράμμιση με το εγχειρίδιο επικοινωνίας και προβολής για τις εξωτερικές δράσεις της ΕΕ.

(66) Η υλοποίηση της διευκόλυνσης θα πρέπει επίσης να συνοδεύεται από ενισχυμένη στρατηγική επικοινωνία και δημόσια διπλωματία, ώστε να προωθούνται οι αξίες της Ένωσης και να αναδεικνύονται η προστιθέμενη αξία της ενωσιακής στήριξης και οι τρόποι με τους οποίους η διευκόλυνση ωφελεί τους πολίτες της Μολδαβίας.

(67) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, μπορούν όμως να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 ΣΕΕ. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των εν λόγω στόχων.

(68) Για την παροχή χρηματοδότησης στη Μολδαβία σε εύθετο χρόνο χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει τη διευκόλυνση μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας (Μολδαβία) για την περίοδο 2025-2027 («διευκόλυνση»).

2. Η διευκόλυνση παρέχει συνδρομή στη Μολδαβία για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την Ένωση, ιδίως βιώσιμων και συμπεριληπτικών κοινωνικοοικονομικών μεταρρυθμίσεων και μεταρρυθμίσεων που αφορούν τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης, ευθυγραμμισμένων με τις αξίες της Ένωσης, καθώς και επενδύσεων με σκοπό την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας.

3. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/947 εφαρμόζεται στην υλοποίηση της διευκόλυνσης, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1) «συμφωνία διευκόλυνσης»: ρύθμιση που συνάπτεται μεταξύ της Επιτροπής και της Μολδαβίας, με την οποία καθορίζονται οι αρχές της χρηματοδοτικής συνεργασίας μεταξύ της Μολδαβίας και της Επιτροπής στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού· η συμφωνία αυτή συνιστά συμφωνία χρηματοδότησης κατά την έννοια του άρθρου 114 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού·

2) «πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση»: το συνολικό πλαίσιο πολιτικής για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, όπως καθορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο, το οποίο περιλαμβάνει την αναθεωρημένη μεθοδολογία διεύρυνσης, τις συμφωνίες που θεσπίζουν νομικά δεσμευτική σχέση με τη Μολδαβία, τα διαπραγματευτικά πλαίσια που διέπουν τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με τις υποψήφιες χώρες, κατά περίπτωση, καθώς και τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τις σχετικές ανακοινώσεις της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του κράτους δικαίου, και τις κοινές ανακοινώσεις της Επιτροπής και του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας·

3) «δανειακή σύμβαση»: η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της Ένωσης και της Μολδαβίας, με την οποία καθορίζονται οι όροι της δανειακής στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης·

4) «θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων»: ολοκληρωμένη, συνεκτική και ιεραρχημένη σειρά μέτρων στοχευμένων μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών τομέων προτεραιότητας για τη Μολδαβία, συνοδευόμενη από όρους πληρωμής που αποτελούν ένδειξη ικανοποιητικής προόδου ή ολοκλήρωσης των σχετικών μέτρων και από ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή τους·

5) «μέτρα»: οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του κεφαλαίου ΙΙΙ·

6) «όροι πληρωμής»: οι όροι για την αποδέσμευση των κονδυλίων υπό μορφή παρατηρήσιμων και μετρήσιμων ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων που πρέπει να εφαρμοστούν από τη Μολδαβία, όπως καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του κεφαλαίου ΙΙΙ·

7) «συνδυαστική πράξη»: πράξη που στηρίζεται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, η οποία συνδυάζει μη επιστρεπτέες μορφές στήριξης, από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, με επιστρεπτέες μορφές στήριξης από αναπτυξιακά ή άλλα δημόσια χρηματοοικονομικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών εξαγωγικών πιστώσεων, ή από εμπορικά χρηματοοικονομικά ιδρύματα και επενδυτές·

8) «τελικός αποδέκτης»: πρόσωπο ή οντότητα που λαμβάνει χρηματοδότηση στο πλαίσιο της διευκόλυνσης· όσον αφορά το μέρος της χρηματοδότησης που διατίθεται ως χρηματοδοτική συνδρομή, ο τελικός αποδέκτης είναι το δημόσιο ταμείο της Μολδαβίας· όσον αφορά το μέρος της χρηματοδότησης που διατίθεται μέσω της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, τελικός αποδέκτης είναι ο ανάδοχος ή ο υπεργολάβος που υλοποιεί το επενδυτικό έργο·

9) «μη πρόκληση σημαντικής βλάβης»: η μη υποστήριξη ή η μη άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων που βλάπτουν σημαντικά οποιονδήποτε περιβαλλοντικό στόχο, κατά περίπτωση, κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([13])·

10) «Επενδυτική Πλατφόρμα Γειτονίας»: μία από τις περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες που αναφέρονται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

Άρθρο 3

Στόχοι της διευκόλυνσης

1. Οι γενικοί στόχοι της διευκόλυνσης είναι:

α) η στήριξη της διαδικασίας διεύρυνσης με την επιτάχυνση της ευθυγράμμισης με τις αξίες, τη νομοθεσία, τους κανόνες, τα πρότυπα, τις πολιτικές και τις πρακτικές («κεκτημένο») της Ένωσης μέσω της έγκρισης και υλοποίησης μεταρρυθμίσεων ενόψει της μελλοντικής προσχώρησης στην Ένωση·

β) η στήριξη της σταδιακής ένταξης της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης·

γ) η επιτάχυνση της κοινωνικοοικονομικής σύγκλισης της οικονομίας της Μολδαβίας με την οικονομία της Ένωσης·

δ) η προώθηση σχέσεων καλής γειτονίας με κράτη μέλη και εταίρους της διεύρυνσης της Ένωσης, καθώς και διαπροσωπικών επαφών.

2. Οι ειδικοί στόχοι της διευκόλυνσης είναι:

α) η περαιτέρω ενίσχυση των θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας διεύρυνσης, μεταξύ των οποίων το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, η λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένης της εξάλειψης της πόλωσης, η δημόσια διοίκηση και η εκπλήρωση των οικονομικών κριτηρίων· στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνονται η προώθηση της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, η ενίσχυση της ασφάλειας και της σταθερότητας, η ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης και όλων των μορφών διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων της μείζονος διαφθοράς, της επιρροής των ολιγαρχών και του νεποτισμού, του οργανωμένου εγκλήματος, του διασυνοριακού εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της φοροδιαφυγής, της φορολογικής απάτης και της φοροαποφυγής· η ενίσχυση της συμμόρφωσης προς το διεθνές δίκαιο· η ενίσχυση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας των μέσων ενημέρωσης και της ακαδημαϊκής ελευθερίας· η καταπολέμηση της ρητορικής μίσους· η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για την κοινωνία των πολιτών, η προαγωγή του κοινωνικού διαλόγου· η προώθηση της ισότητας των φύλων, η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου και η ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών, η προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών, η απαγόρευση των διακρίσεων και η ανεκτικότητα· η διασφάλιση και η ενίσχυση του σεβασμού των δικαιωμάτων των προσφύγων και των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών μειονοτήτων και των Ρομά, καθώς και των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙ ατόμων·

β) η επιδίωξη της πλήρους ευθυγράμμισης της Μολδαβίας με την ΚΕΠΠΑ της Ένωσης, μεταξύ άλλων με τα περιοριστικά μέτρα της Ένωσης·

γ) η συμβολή στον μετριασμό των προκλήσεων που θέτουν ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι απόπειρες αποσταθεροποίησης της Μολδαβίας, η καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, των υβριδικών απειλών και της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό, ιδίως από τη Ρωσία, κατά της κυριαρχίας, των δημοκρατικών διαδικασιών και των θεσμών της Μολδαβίας, καθώς και κατά της Ένωσης και των αξιών της·

δ) η επιδίωξη εναρμόνισης της πολιτικής στον τομέα των θεωρήσεων με την Ένωση·

ε) η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, η ανάπτυξη ικανοτήτων και η επένδυση στο διοικητικό προσωπικό της Μολδαβίας· η διασφάλιση της πρόσβασης σε πληροφορίες, του δημόσιου ελέγχου και της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων· η υποστήριξη της διαφάνειας, της λογοδοσίας, των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της χρηστής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις εξουσίες εποπτείας και έρευνας σχετικά με την κατανομή των δημοσίων πόρων και την πρόσβαση σε αυτούς, καθώς και στους τομείς της διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών, των δημοσίων συμβάσεων και του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων· η στήριξη πρωτοβουλιών και φορέων που συμμετέχουν στην υποστήριξη και στην επιβολή της διεθνούς δικαιοσύνης στη Μολδαβία·

([13]) Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

στ) η επιτάχυνση της μετάβασης της Μολδαβίας σε μια βιώσιμη, κλιματικά ουδέτερη και συμπεριληπτική οικονομία, ικανή να αντιμετωπίζει τις ανταγωνιστικές πιέσεις της ενιαίας αγοράς της Ένωσης, και σε ένα σταθερό επενδυτικό περιβάλλον, και η μείωση της στρατηγικής εξάρτησής της, μέσω της διαφοροποίησης των πηγών ενέργειας, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση των διασυνδέσεων με κράτη μέλη και εταίρους της διεύρυνσης της Ένωσης, προκειμένου να επιτευχθεί ενεργειακή ασφάλεια και ανεξαρτησία·

ζ) η προαγωγή της οικονομικής ενσωμάτωσης της Μολδαβίας στην ενιαία αγορά της Ένωσης, ιδίως μέσω ενισχυμένων εμπορικών και επενδυτικών ροών και ανθεκτικών αξιακών αλυσίδων·

η) η στήριξη της ενισχυμένης ενσωμάτωσης στην ενιαία αγορά της Ένωσης, μέσω της βελτιωμένης και βιώσιμης συνδεσιμότητας σύμφωνα με τα διευρωπαϊκά δίκτυα, με στόχο την ενίσχυση των σχέσεων καλής γειτονίας, καθώς και των διαπροσωπικών επαφών·

θ) η επιτάχυνση της συμπεριληπτικής και βιώσιμης πράσινης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, όπως προβλέπεται στη Συμφωνία του Παρισιού και στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, σε όλους τους οικονομικούς τομείς, ιδίως στον τομέα της γεωργίας και της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της μετάβασης προς μια απανθρακοποιημένη, κλιματικά ουδέτερη, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και κυκλική οικονομία, με παράλληλη διασφάλιση ότι οι επενδύσεις θα σέβονται την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»·

ι) η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού και των ψηφιακών δεξιοτήτων ως μέσου που επιτρέπει τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη συμπεριληπτική μεγέθυνση·

ια) η τόνωση της καινοτομίας, της έρευνας και της συνεργασίας μεταξύ των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και της βιομηχανίας για τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, μέσω της προώθησης των τοπικών βιομηχανιών, με ιδιαίτερη έμφαση στις τοπικές πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και στις νεοφυείς επιχειρήσεις·

ιβ) η ενίσχυση της ποιοτικής εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της επανειδίκευσης και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα, με ιδιαίτερη έμφαση στη νεολαία, μεταξύ άλλων με την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων, την πρόληψη της διαρροής εγκεφάλων, τη στήριξη των ευάλωτων κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, την υποστήριξη των πολιτικών απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των εργασιακών δικαιωμάτων, σε ευθυγράμμιση με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, και την καταπολέμηση της φτώχειας·

ιγ) η στήριξη δραστηριοτήτων με σκοπό την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των πολιτών της Μολδαβίας σχετικά με τα οφέλη της διαδικασίας προσχώρησης στην Ένωση, μεταξύ άλλων μέσω επικοινωνιακών εκστρατειών.

Άρθρο 4

Γενικές αρχές

1. Η Επιτροπή διαχειρίζεται τη στήριξη από τη διευκόλυνση κατά τρόπο συνεπή προς τις βασικές αρχές και τους στόχους των οικονομικών μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Μολδαβίας και στην πολιτική διεύρυνσης της Ένωσης.

2. Η συνεργασία στο πλαίσιο της διευκόλυνσης βασίζεται στις ανάγκες και προωθεί τις αρχές της αποτελεσματικότητας της ανάπτυξης, δηλαδή την ιδία ευθύνη των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων από τη Μολδαβία με εστίαση σε σαφείς προϋποθέσεις και απτά αποτελέσματα, στις συμπεριληπτικές εταιρικές σχέσεις με κοινωνικούς εταίρους και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και τη διαφάνεια και την αμοιβαία λογοδοσία. Η εν λόγω συνεργασία βασίζεται στην αποτελεσματική και αποδοτική κατανομή και χρήση των πόρων.

3. Η παροχή μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της διευκόλυνσης.

4. Η στήριξη από τη διευκόλυνση παρέχεται επιπρόσθετα και συμπληρωματικά στη στήριξη που παρέχεται στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων και μέσων της Ένωσης. Οι δραστηριότητες που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μπορούν να λαμβάνουν στήριξη από άλλα προγράμματα και μέσα της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω στήριξη δεν καλύπτει τις ίδιες δαπάνες και ότι διασφαλίζεται η κατάλληλη εποπτεία και ο κατάλληλος έλεγχος του προϋπολογισμού. Η Επιτροπή διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα και τις συνέργειες μεταξύ της διευκόλυνσης και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης, με σκοπό την αποφυγή της αλληλεπικάλυψης της συνδρομής και της διπλής χρηματοδότησης.

5. Για να προωθήσουν τη συμπληρωματικότητα, τη συνοχή και την αποδοτικότητα των δράσεών τους, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάζονται και προσπαθούν να αποφύγουν την αλληλεπικάλυψη της συνδρομής και να διασφαλίσουν συνέργειες μεταξύ της συνδρομής βάσει του παρόντος κανονισμού και άλλων μορφών συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων χρηματοδοτικών πακέτων που αποτελούνται από χρηματοδότηση υπέρ των εξαγωγών και της ανάπτυξης παρεχόμενη από την Ένωση, κράτη μέλη, τρίτες χώρες, πολυμερείς και περιφερειακούς οργανισμούς και οντότητες, όπως διεθνείς οργανισμοί και τα σχετικά διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα, οργανισμοί και μη ενωσιακοί δωρητές, σύμφωνα με τις καθιερωμένες αρχές για την

ενίσχυση του επιχειρησιακού συντονισμού στον τομέα της εξωτερικής βοήθειας, μεταξύ άλλων μέσω ενισχυμένου συντονισμού με τα κράτη μέλη σε τοπικό επίπεδο. Ο εν λόγω συντονισμός σε τοπικό επίπεδο περιλαμβάνει τακτικές και έγκαιρες διαβουλεύσεις και συχνές ανταλλαγές πληροφοριών καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης της διευκόλυνσης.

6. Οι δραστηριότητες στο πλαίσιο της διευκόλυνσης ενσωματώνουν και προωθούν τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ισότητα των φύλων, με σταδιακή ευθυγράμμιση με τα κοινωνικά, κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα της Ένωσης, ενσωματώνουν τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή, κατά περίπτωση, τη μείωση του κινδύνου καταστροφών, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, μέσω εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και υποστηρίζουν την πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης του ΟΗΕ, προωθώντας ολοκληρωμένες δράσεις που μπορούν να δημιουργήσουν παράλληλα οφέλη και να επιτύχουν πολλαπλούς στόχους με συνεκτικό τρόπο. Οι εν λόγω δραστηριότητες αποφεύγουν τα μη αξιοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία και καθοδηγούνται από την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και την αρχή «κανείς στο περιθώριο», καθώς και από την προσέγγιση της ενσωμάτωσης της βιωσιμότητας που διέπει την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Τουλάχιστον το 37 % της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων, που διατίθεται σε επενδυτικά έργα τα οποία εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας προορίζεται για κλιματικούς στόχους.

7. Η Μολδαβία και η Επιτροπή διασφαλίζουν ότι η ισότητα των φύλων και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου λαμβάνονται υπόψη και προάγονται καθ' όλη τη διάρκεια της κατάρτισης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων και της εφαρμογής της διευκόλυνσης. Η Μολδαβία και η Επιτροπή λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη κάθε διάκρισης λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού. Η Επιτροπή ενημερώνει σχετικά με την πορεία των μέτρων αυτών κατά την τακτική υποβολή εκθέσεων στο πλαίσιο των σχεδίων δράσης για θέματα φύλου.

8. Η διευκόλυνση δεν στηρίζει δραστηριότητες ή μέτρα που δεν συνάδουν με το εθνικό σχέδιο της Μολδαβίας για την ενέργεια και το κλίμα, την Εθνικά Καθορισμένη Συνεισφορά της στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού ή τη φιλοδοξία της για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, ή δραστηριότητες ή μέτρα που προωθούν επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα ή που προκαλούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, το κλίμα ή τη βιοποικιλότητα, εκτός εάν οι δραστηριότητες αυτές ή τα μέτρα αυτά είναι απολύτως αναγκαία προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της διευκόλυνσης, ιδίως του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχείο γ), λαμβανομένων παράλληλα υπόψη τυχόν μεταβατικών ρυθμίσεων και με την επιδίωξη, παράλληλα, μεσοπρόθεσμης έως μακροπρόθεσμης ενεργειακής στρατηγικής για τη διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας. Οι εν λόγω μεταβατικές ρυθμίσεις συνοδεύονται, κατά περίπτωση, από κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή, την πρόληψη ή τη μείωση και, ει δυνατόν, την αντιστάθμιση αυτών των δυσμενών επιπτώσεων.

9. Σε ευθυγράμμιση με την αρχή της συμπεριληπτικής εταιρικής σχέσης, η Επιτροπή επιδιώκει να διασφαλίσει, κατά περίπτωση, δημοκρατικό έλεγχο στο πλαίσιο του οποίου η κυβέρνηση της Μολδαβίας θα ζητεί τη γνώμη του Κοινοβουλίου της Μολδαβίας, των τοπικών αρχών, σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο της Μολδαβίας, καθώς και των σχετικών συμφεροντούχων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και των ευάλωτων ομάδων, των προσφύγων και όλων των μειονοτήτων και κοινοτήτων, κατά περίπτωση, ώστε αυτοί να μπορούν να συμμετέχουν στη διαμόρφωση του σχεδιασμού και στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων που είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, καθώς και στις σχετικές διαδικασίες παρακολούθησης, ελέγχου και αξιολόγησης, κατά περίπτωση. Με την εν λόγω διαβούλευση επιδιώκεται να αποτυπωθεί ο πλουραλισμός της κοινωνίας της Μολδαβίας. Επιπλέον, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η κοινωνία των πολιτών στη Μολδαβία, συμπεριλαμβανομένων των μη κυβερνητικών οργανώσεων, είναι σε θέση να αναφέρει απευθείας στην Επιτροπή τυχόν παρατυπίες που αφορούν τη χρηματοδότηση ή τους τελικούς αποδέκτες μέσω κατάλληλων μόνιμων διαύλων.

10. Η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και τη Μολδαβία, διασφαλίζει την υλοποίηση των δεσμεύσεων της Ένωσης για μεγαλύτερη διαφάνεια και υποχρέωση λογοδοσίας όσον αφορά την παροχή της στήριξης, μεταξύ άλλων με την προώθηση της εφαρμογής και της ενίσχυσης των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και των πολιτικών καταπολέμησης της απάτης. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος και την κατανομή της στήριξης μέσω του πίνακα αποτελεσμάτων της διευκόλυνσης που αναφέρεται στο άρθρο 24. Η Μολδαβία δημοσιεύει επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες που λαμβάνουν κονδύλια της Ένωσης για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 20.

Άρθρο 5

Προϋποθέσεις για την ενωσιακή στήριξη

1. Προϋποθέσεις για τη στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης είναι η Μολδαβία να τηρεί και να σέβεται τους ουσιαστικούς μηχανισμούς της δημοκρατίας, στους οποίους περιλαμβάνονται το πολυκομματικό κοινοβουλευτικό σύστημα, ελεύθερες και δίκαιες εκλογές, ελεύθερα, ανεξάρτητα και πλουραλιστικά μέσα ενημέρωσης, η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και το κράτος δικαίου, και να εγγυάται τον σεβασμό όλων των υποχρεώσεων όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.

2. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εκπλήρωση των προϋποθέσεων που ορίζονται στην παράγραφο 1 πριν από την αποδέσμευση των κονδυλίων, συμπεριλαμβανομένης της προχρηματοδότησης, προς τη Μολδαβία στο πλαίσιο της διευκόλυνσης και καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου που παρέχεται στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση. Η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη τις σχετικές συστάσεις διεθνών φορέων, όπως του Συμβουλίου της Ευρώπης και της οικείας Επιτροπής της Βενετίας ή του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), κατά τη διαδικασία παρακολούθησης.

3. Σε περίπτωση που η Επιτροπή εξακριβώσει ότι κάποιες από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παράγραφο 1 δεν πληρούνται, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση για τον σκοπό αυτόν και ιδίως δεν προβαίνει σε αποδέσμευση των κονδυλίων που αναφέρονται στο άρθρο 19, ανεξάρτητα από το εάν πληρούνται οι όροι πληρωμής που αναφέρονται στο άρθρο 10. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την απόφασή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Άρθρο 6

Υλοποίηση

1. Η διευκόλυνση στηρίζεται με πόρους ύψους 520 εκατομμυρίων EUR από τον NDICI – Παγκόσμια Ευρώπη σε μη επιστρεπτέα στήριξη και μέγιστο ποσό ύψους 1 500 εκατομμυρίων EUR σε δάνεια. Το ποσό για τα δάνεια δεν αποτελεί μέρος του ποσού της εγγύησης εξωτερικής δράσης κατά την έννοια του άρθρου 31 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

2. Η μη επιστρεπτέα χρηματοδοτική στήριξη χρηματοδοτείται για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2025 έως την 31η Δεκεμβρίου 2027 από το κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα Γειτονίας βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947. Καλύπτει τις προβλέψεις για δάνεια ύψους 135 εκατομμυρίων EUR, τη στήριξη που παρέχεται από την Ένωση για έργα τα οποία εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 18 παράγραφος 2, και τη συμπληρωματική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων της στήριξης οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της τεχνικής βοήθειας. Η εν λόγω χρηματοδότηση υλοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947.

Οι αποφάσεις σχετικά με την αποδέσμευση κονδυλίων που αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 για τη στήριξη υπό μορφή δανείων εκδίδονται κατά την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2025 έως 30ής Ιουνίου 2029.

3. Η Επιτροπή διαχειρίζεται την αποδέσμευση της ενωσιακής συνδρομής κατά τρόπο συνεπή προς τις βασικές αρχές και τους στόχους των μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων. Όλα τα κονδύλια, με εξαίρεση τη συμπληρωματική στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 και τους πόρους που αναφέρονται στην παράγραφο 6, παρέχονται σε εξαμηνιαίες δόσεις με βάση την ολοκλήρωση των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων εντός των καθορισμένων χρονοδιαγραμμάτων που συμφωνήθηκαν στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής.

4. Η Μολδαβία διαθέτει τουλάχιστον το 25 % του δανείου που αποδεσμεύεται σε επενδυτικά έργα τα οποία εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, μίας από τις περιφερειακές επενδυτικές πλατφόρμες που αναφέρονται στο άρθρο 32 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947. Η συμφωνία διευκόλυνσης περιγράφει λεπτομερώς την υποχρέωση αυτήν, καθώς και τους λεπτομερείς κανόνες και αρχές εφαρμογής της. Η μη συμμόρφωση με την υποχρέωση αυτήν επιφέρει την αναστολή περαιτέρω πράξεων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης και την ανάκτηση των εν λόγω ποσών από τη Μολδαβία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 του παρόντος κανονισμού.

5. Η συμπληρωματική στήριξη αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20 % της συνολικής μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2.

6. Ποσό ύψους έως το 1 % της μη επιστρεπτέας στήριξης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τεχνική και διοικητική βοήθεια με σκοπό την υλοποίηση της διευκόλυνσης, όπως οι προπαρασκευαστικές ενέργειες και οι δραστηριότητες παρακολούθησης, δικλείδων ελέγχου, ελέγχου και αξιολόγησης, οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση της διευκόλυνσης και την επίτευξη των στόχων της, ιδίως μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνωμόνων, προγράμματα κατάρτισης, διαβουλεύσεις με μολδαβικές αρχές, συνέδρια, διαβουλεύσεις με τοπικές αρχές, σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο της Μολδαβίας, και τους σχετικούς συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων κοινωνικών εταίρων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, δραστηριότητες πληροφόρησης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων δράσεων συμπεριληπτικής προβολής, και της επικοινωνίας για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, στον βαθμό που αφορούν τους στόχους της διευκόλυνσης, δαπάνες για δίκτυα ΤΠ που επικεντρώνονται στην επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών, εταιρικά εργαλεία τεχνολογίας πληροφοριών, καθώς και άλλες δαπάνες της έδρας και της αντιπροσωπείας της Ένωσης για τη διοικητική και συντονιστική στήριξη που απαιτείται για τη διευκόλυνση. Οι δαπάνες μπορούν επίσης να καλύπτουν το κόστος υποστηρικτικών δραστηριοτήτων για τη διαφάνεια και άλλων δραστηριοτήτων, όπως ο έλεγχος ποιότητας και η παρακολούθηση έργων ή προγραμμάτων επιτόπου και το κόστος της παροχής συμβουλών από ομοτίμους και από εμπειρογνώμονες για την αξιολόγηση και την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων.

7. Προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η διεθνής στήριξη, οι δωρητές μπορούν να συνεισφέρουν στην υλοποίηση της διευκόλυνσης μέσω εξωτερικών εσόδων με ειδικό προορισμό κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 7

Κανόνες σχετικά με την επιλεξιμότητα προσώπων και οντοτήτων, την προέλευση των προμηθειών και των υλικών και τους περιορισμούς στο πλαίσιο της διευκόλυνσης

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, η συμμετοχή σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και χορήγησης επιχορηγήσεων για δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης είναι ανοικτή σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, καθώς και σε όλα τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπήκοοι, ή στα νομικά πρόσωπα που είναι πράγματι εγκατεστημένα:

α) σε κράτη μέλη, στη Μολδαβία, σε υποψήφιες χώρες και σε συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο·

β) σε χώρες οι οποίες παρέχουν επίπεδο στήριξης στη Μολδαβία συγκρίσιμο με εκείνο που παρέχει η Ένωση, λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους της οικονομίας τους, και για τις οποίες η Επιτροπή καθορίζει αμοιβαία πρόσβαση σε εξωτερική βοήθεια στη Μολδαβία.

2. Η αμοιβαία πρόσβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) μπορεί να χορηγηθεί για περιορισμένη περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, όταν μια χώρα παρέχει επιλεξιμότητα επί ίσοις όροις σε οντότητες από την Ένωση και από χώρες επιλέξιμες στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

Η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με την αμοιβαία πρόσβαση κατόπιν διαβούλευσης με τη Μολδαβία.

3. Όλες οι προμήθειες και τα υλικά που χρηματοδοτούνται και αποτελούν αντικείμενο προμήθειας στο πλαίσιο της διευκόλυνσης προέρχονται από οποιαδήποτε χώρα που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) και β), εκτός εάν οι εν λόγω προμήθειες και τα υλικά δεν μπορούν να αποκτηθούν με εύλογους όρους από οποιαδήποτε από τις εν λόγω χώρες. Επιπλέον, εφαρμόζονται οι κανόνες που προβλέπονται στην παράγραφο 6 σχετικά με τους περιορισμούς.

4. Οι κανόνες επιλεξιμότητας του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται σε φυσικά πρόσωπα που απασχολούνται ή έχουν άλλως συνάψει νόμιμη σύμβαση με επιλέξιμο ανάδοχο ή, κατά περίπτωση, με επιλέξιμο υπεργολάβο, ούτε δημιουργούν για τα εν λόγω πρόσωπα περιορισμούς όσον αφορά την ιθαγένεια, εκτός εάν οι περιορισμοί βασίζονται στους κανόνες που προβλέπονται στην παράγραφο 6.

5. Για δραστηριότητες που συγχρηματοδοτούνται από κοινού από οντότητα ή υλοποιούνται υπό καθεστώς άμεσης διαχείρισης ή έμμεσης διαχείρισης με οντότητες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού, οι εφαρμοστέοι στις εν λόγω οντότητες κανόνες εφαρμόζονται επιπλέον των κανόνων που θεσπίζονται δυνάμει του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των περιορισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 6 του παρόντος άρθρου και αντικατοπτρίζονται δεόντως στις συμφωνίες χρηματοδότησης και στα συμβατικά έγγραφα που υπογράφονται με τις εν λόγω οντότητες.

6. Οι κανόνες επιλεξιμότητας και οι κανόνες για την προέλευση των προμηθειών και των υλικών που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 3, καθώς και οι κανόνες για την ιθαγένεια των φυσικών προσώπων που ορίζονται στην παράγραφο 4, μπορούν να περιορίζονται όσον αφορά την ιθαγένεια, τη γεωγραφική θέση ή τη φύση των νομικών οντοτήτων που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, καθώς και όσον αφορά τη γεωγραφική προέλευση των προμηθειών και των υλικών, όταν:

α) απαιτούνται τέτοιοι περιορισμοί λόγω της ειδικής φύσης ή των στόχων της δραστηριότητας ή της ειδικής διαδικασίας ανάθεσης ή όταν οι εν λόγω περιορισμοί είναι αναγκαίοι για την αποτελεσματική υλοποίηση της δραστηριότητας·

β) η δραστηριότητα ή οι ειδικές διαδικασίες ανάθεσης θίγουν την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, ιδίως όσον αφορά στρατηγικούς πόρους και συμφέροντα της Ένωσης, των κρατών μελών ή της Μολδαβίας, όπως η ασφάλεια, η ανθεκτικότητα και η προστασία της ακεραιότητας των ψηφιακών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών του δικτύου 5G, τα συστήματα επικοινωνιών και πληροφοριών και οι σχετικές αλυσίδες εφοδιασμού.

7. Οι υποβάλλοντες προσφορά και οι υποψήφιοι από μη επιλέξιμες χώρες είναι δυνατόν να θεωρηθούν επιλέξιμοι σε περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης ή όταν οι υπηρεσίες δεν είναι διαθέσιμες στις αγορές των οικείων χωρών ή εδαφών, ή σε άλλες δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις στις οποίες η εφαρμογή των κανόνων επιλεξιμότητας θα καθιστούσε την πραγματοποίηση μιας δραστηριότητας αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερή.

8. Στο πλαίσιο των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης, που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ και του άρθρου 215 ΣΛΕΕ, δεν διατίθενται κονδύλια ή οικονομικοί πόροι, άμεσα ή έμμεσα, σε νομικά πρόσωπα, οντότητες ή οργανισμούς που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα της Ένωσης ή προς όφελος αυτών. Τα εν λόγω πρόσωπα και οντότητες, καθώς και οι οντότητες που τελούν υπό την κυριότητα ή τον έλεγχό τους, δεν λαμβάνουν στήριξη από τη διευκόλυνση ούτε άμεσα ούτε έμμεσα, ούτε ως έμμεσοι ιδιοκτήτες, υπεργολάβοι στην αλυσίδα εφοδιασμού ή τελικοί δικαιούχοι.

Άρθρο 8

Συμφωνία διευκόλυνσης

1. Η Επιτροπή συνάπτει συμφωνία διευκόλυνσης με τη Μολδαβία για την εφαρμογή της διευκόλυνσης, στην οποία καθορίζονται οι υποχρεώσεις και οι όροι πληρωμής για την εκταμίευση της χρηματοδότησης.

2. Η συμφωνία διευκόλυνσης συμπληρώνεται από δανειακή σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 15, η οποία καθορίζει ειδικές διατάξεις για τη διαχείριση και την εκτέλεση της χρηματοδότησης που παρέχεται με τη μορφή δανείου. Η συμφωνία διευκόλυνσης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών εγγράφων, τίθεται στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ταυτόχρονα και χωρίς καθυστέρηση.

3. Η χρηματοδότηση χορηγείται στη Μολδαβία μόνο μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας διευκόλυνσης και της δανειακής σύμβασης.

4. Η συμφωνία διευκόλυνσης και η δανειακή σύμβαση που συνάπτονται με τη Μολδαβία διασφαλίζουν ότι τηρούνται οι υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 129 του δημοσιονομικού κανονισμού.

5. Η συμφωνία διευκόλυνσης περιλαμβάνει τις αναγκαίες λεπτομερείς διατάξεις σχετικά με:

α) τη δέσμευση της Μολδαβίας να σημειώσει αποφασιστική πρόοδο προς ένα εύρωστο νομικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της απάτης και να θεσπίσει αποδοτικότερα και αποτελεσματικότερα συστήματα ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων κατάλληλων μηχανισμών για την προστασία των πληροφοριοδοτών δημοσίου συμφέροντος, καθώς και κατάλληλων μηχανισμών και μέτρων για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς και να ενισχύσει την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, του οργανωμένου εγκλήματος, της κατάχρησης δημοσίων κονδυλίων, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της φοροαποφυγής, της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής, και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης·

β) τους κανόνες σχετικά με την αποδέσμευση, την παρακράτηση και τη μείωση των κονδυλίων σύμφωνα με το άρθρο 19·

γ) τους λεπτομερείς κανόνες σχετικά με την υποχρέωση της Μολδαβίας να διαθέτει μέρος του συνολικού ποσού του δανείου για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, κατά το άρθρο 6 παράγραφος 4·

δ) τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διαχείριση, τις δικλείδες ελέγχου, την εποπτεία, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, την υποβολή εκθέσεων και τον έλεγχο, καθώς και με τις επισκοπήσεις συστημάτων, τις έρευνες, τα μέτρα καταπολέμησης της απάτης και τη συνεργασία·

ε) τους κανόνες για την υποβολή εκθέσεων στην Επιτροπή σχετικά με το αν και με ποιον τρόπο τηρούνται οι όροι πληρωμής που αναφέρονται στο άρθρο 10·

στ) τους κανόνες σχετικά με τους φόρους, τους δασμούς και τις επιβαρύνσεις σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφοι 9 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947·

ζ) τα μέτρα για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και συγκρούσεων συμφερόντων, και την υποχρέωση προσώπων ή οντοτήτων που εκτελούν κονδύλια της Ένωσης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού να κοινοποιούν χωρίς καθυστέρηση στην Επιτροπή, στην OLAF και, κατά περίπτωση, στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εικαζόμενες ή πραγματικές περιπτώσεις παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, καθώς και τη συνέχεια που δίνεται σε αυτές·

η) τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στα άρθρα 21 και 22, συμπεριλαμβανομένων των ακριβών κανόνων και χρονοδιαγράμματος σχετικά με τη συλλογή δεδομένων από τη Μολδαβία και με την πρόσβαση της Επιτροπής, της OLAF, του Ελεγκτικού Συνεδρίου και, κατά περίπτωση, της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στα δεδομένα αυτά·

θ) τη διαδικασία που διασφαλίζει ότι τα αιτήματα εκταμίευσης για τη δανειακή στήριξη δεν υπερβαίνουν το διαθέσιμο ποσό του δανείου, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1·

ι) το δικαίωμα της Επιτροπής να μειώνει κατ' αναλογία τη στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης και να ανακτά τυχόν ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1, τα οποία δαπανήθηκαν για την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης, ή να ζητά την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου, σε περιπτώσεις παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς ή σύγκρουσης συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που δεν αντιμετωπίστηκαν από τη Μολδαβία, ανατροπής ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων ή σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που προβλέπεται στη συμφωνία διευκόλυνσης·

ια) τους κανόνες και τις διαδικασίες υποβολής εκθέσεων από τη Μολδαβία για την παρακολούθηση της υλοποίησης της διευκόλυνσης και την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3·

ιβ) την υποχρέωση της Μολδαβίας να διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή τα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 20.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Άρθρο 9

Υποβολή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

1. Για να λάβει στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, η Μολδαβία υποβάλλει στην Επιτροπή θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2025-2027 που εδράζεται στις βασικές αρχές και στους στόχους των κοινωνικοοικονομικών και θεμελιωδών μεταρρυθμίσεων που ορίζονται στη συμφωνία σύνδεσης ΕΕ-Μολδαβίας και συμφωνήθηκαν βάσει της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας και στο πλαίσιο της πολιτικής για τη διεύρυνση.

2. Στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων παρέχεται ένα γενικό πλαίσιο για την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3, στο οποίο καθορίζονται οι μεταρρυθμίσεις που πρέπει να πραγματοποιήσει η Μολδαβία, καθώς και τομείς επενδύσεων. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνει μέτρα για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων μέσω μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής δέσμης μέτρων. Στους τομείς των θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας διεύρυνσης, συμπεριλαμβανομένων του κράτους δικαίου, της καταπολέμησης της διαφθοράς, μεταξύ άλλων της μείζονος διαφθοράς, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ελευθερίας της έκφρασης, το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων απηχεί τις αξιολογήσεις στο πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση.

3. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων συνάδει με το πλέον πρόσφατο πλαίσιο μακροοικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής που υποβάλλεται στην Επιτροπή στο πλαίσιο του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου με την Ένωση.

4. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων συνάδει και στηρίζει τις μεταρρυθμιστικές προτεραιότητες που προσδιορίζονται στο πλαίσιο της πορείας προσχώρησης της Μολδαβίας και σε άλλα σχετικά έγγραφα, καθώς και στο πλαίσιο της Εθνικά Καθορισμένης Συνεισφοράς στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και της στόχευσης για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

5. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων τηρεί τις γενικές αρχές που ορίζονται στο άρθρο 4.

6. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων καταρτίζεται με διαφανή και συμπεριληπτικό τρόπο, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

7. Η Επιτροπή καλεί τη Μολδαβία να υποβάλει το οικείο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων έως τις 24 Ιουνίου 2025. Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας μόλις το παραλάβει.

Άρθρο 10

Αρχές χρηματοδότησης στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

1. Η διευκόλυνση παρέχει κίνητρα για την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, θέτοντας όρους πληρωμής για την αποδέσμευση των κονδυλίων. Οι εν λόγω όροι πληρωμής ισχύουν για τα κονδύλια του άρθρου 6 παράγραφος 1, με εξαίρεση τη συμπληρωματική στήριξη, όπως η στήριξη σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και η τεχνική βοήθεια. Οι εν λόγω όροι πληρωμής λαμβάνουν τη μορφή μετρήσιμων ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων. Τα εν λόγω ορόσημα αντικατοπτρίζουν την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις και στις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης που συνδέονται με την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 3, σύμφωνα με το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση.

2. Η εκπλήρωση των όρων πληρωμής που αναφέρονται στην παράγραφο 1 συνεπάγεται την πλήρη ή μερική αποδέσμευση των κονδυλίων, ανάλογα με τον βαθμό ολοκλήρωσής τους.

3. Η μακροοικονομική σταθερότητα, η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, η διαφάνεια και η εποπτεία του προϋπολογισμού αποτελούν γενικούς όρους πληρωμής που πληρούνται για κάθε αποδέσμευση κονδυλίων.

Τα κονδύλια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης δεν στηρίζουν δραστηριότητες ή μέτρα που υπονομεύουν την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Μολδαβίας.

Άρθρο 11

Περιεχόμενο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

1. Στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων καθορίζονται ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία, δεόντως αιτιολογημένα και τεκμηριωμένα:

α) μέτρα που συνιστούν συνεκτική, ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, των επενδύσεων και των μέτρων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5, κατά περίπτωση·

β) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα συνάδουν με τις γενικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 4, καθώς και τις απαιτήσεις με σύμφωνα με το άρθρο 9·

γ) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα αναμένεται να ενισχύσουν περαιτέρω τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α), συμπεριλαμβανομένων του κράτους δικαίου, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της καταπολέμησης της διαφθοράς·

δ) ενδεικτικός κατάλογος των επενδυτικών έργων και προγραμμάτων προς συζήτηση και έγκριση στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων συνολικών όγκων επενδύσεων και των προβλεπόμενων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης·

ε) επεξήγηση του βαθμού στον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα και το περιβάλλον και τη συμβατότητά τους με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»·

στ) επεξήγηση του βαθμού στον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη του ψηφιακού μετασχηματισμού·

ζ) επεξήγηση του βαθμού στον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων για την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την απασχόληση και των κοινωνικών στόχων·

η) επεξήγηση του βαθμού στον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στην επίτευξη της ισότητας των φύλων και της ενδυνάμωσης των γυναικών και των κοριτσιών, και της προαγωγής των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών·

θ) για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις, ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα και οι προβλεπόμενοι όροι πληρωμής για την αποδέσμευση των κονδυλίων υπό μορφή μετρήσιμων ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων που πρέπει να υλοποιηθούν έως την 31η Δεκεμβρίου 2027·

ι) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα αναμένεται να συμβάλουν στη σταδιακή και συνεχή ευθυγράμμιση με την ΚΕΠΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των περιοριστικών μέτρων της Ένωσης·

ια) επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο τα μέτρα αναμένεται να δημιουργήσουν ικανότητες και να επενδύσουν στο διοικητικό προσωπικό στη Μολδαβία·

ιβ) οι ρυθμίσεις για την αποτελεσματική παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων από τη Μολδαβία, συμπεριλαμβανομένων των προτεινόμενων μετρήσιμων ποιοτικών και ποσοτικών οροσήμων και σχετικών δεικτών που ορίζονται στην παράγραφο 2·

ιγ) επεξήγηση του συστήματος της Μολδαβίας για την αποτελεσματική πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση παρατυπιών, απάτης, διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης της μείζονος διαφθοράς, και σύγκρουσης συμφερόντων και για την επιβολή των κανόνων ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων, και των προτεινόμενων μέτρων για την αντιμετώπιση υφιστάμενων ανεπαρκειών κατά τα πρώτα έτη της υλοποίησης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων·

ιδ) για την κατάρτιση και, κατά περίπτωση, την εφαρμογή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, περίληψη της διαδικασίας διαβούλευσης με το Κοινοβούλιο της Μολδαβίας, τις τοπικές αρχές, σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο της Μολδαβίας, και τους σχετικούς συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, και επεξήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η συμβολή τους αντικατοπτρίζεται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων·

ιε) σχέδιο επικοινωνίας και προβολής σχετικά με το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων για το τοπικό κοινό της Μολδαβίας·

ιστ) κάθε άλλη σχετική πληροφορία.

2. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων βασίζεται σε αποτελέσματα και περιλαμβάνει δείκτες για την αξιολόγηση της προόδου στην επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού. Οι εν λόγω δείκτες βασίζονται, κατά περίπτωση και όπου ενδείκνυται, σε διεθνώς συμφωνημένους δείκτες και σε ήδη διαθέσιμους δείκτες που σχετίζονται με τις πολιτικές της Μολδαβίας. Οι δείκτες είναι επίσης συναφείς, στο μέτρο του δυνατού, με τους κύριους δείκτες επιδόσεων που περιλαμβάνονται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής σχετικά με την έγκριση των θεματολογίων μεταρρυθμίσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1449 και στο πλαίσιο μέτρησης αποτελεσμάτων του ETBA+.

Άρθρο 12

Αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων από την Επιτροπή

1. Η Επιτροπή αξιολογεί τη συνάφεια, την πληρότητα και την καταλληλότητα του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας ή, κατά περίπτωση, οποιασδήποτε τροποποίησης του εν λόγω θεματολογίου, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησής της, η Επιτροπή ενεργεί σε στενή συνεργασία με τη Μολδαβία και μπορεί να διατυπώνει παρατηρήσεις, να ζητά πρόσθετες πληροφορίες ή να απαιτεί από τη Μολδαβία να επανεξετάζει ή να τροποποιεί το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεών της.

2. Όσον αφορά τον στόχο που ορίζεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο ι) του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή, σύμφωνα με την απόφαση 2010/427/ΕΕ, λαμβάνει δεόντως υπόψη τον ρόλο και τη συμβολή της ΕΥΕΔ.

3. Κατά την αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις σχετικές διαθέσιμες αναλυτικές πληροφορίες για τη Μολδαβία, μεταξύ άλλων τη μακροοικονομική της κατάσταση και τη βιωσιμότητα του χρέους της, την αιτιολόγηση και τα στοιχεία που παρέχει η Μολδαβία, όπως αναφέρονται στο άρθρο 11, τις επιπτώσεις του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και τις απόπειρες αποσταθεροποίησης της Μολδαβίας, καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία, όπως εκείνες που απαριθμούνται στο άρθρο 11.

4. Κατά την αξιολόγησή της, η Επιτροπή εξετάζει ιδίως τα ακόλουθα κριτήρια:

α) κατά πόσον το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων συνιστά κατάλληλη, ολοκληρωμένη, συνεκτική και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3 και στα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 11·

β) κατά πόσον το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων και τα μέτρα του συνάδουν με τις γενικές αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 4 και τις απαιτήσεις σύμφωνα με το άρθρο 9·

γ) κατά πόσον μπορεί να αναμένεται ότι το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα επιταχύνει την πρόοδο προς τη γεφύρωση του κοινωνικοοικονομικού χάσματος μεταξύ της Μολδαβίας και της Ένωσης και, ως εκ τούτου, θα ενισχύσει την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική τους ανάπτυξη, θα προαγάγει τη σύγκλιση προς τα πρότυπα της Ένωσης, θα μειώσει τις ανισότητες και θα ενισχύσει την κοινωνική συνοχή·

δ) κατά πόσον μπορεί να αναμένεται ότι το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα ενισχύσει περαιτέρω τις θεμελιώδεις αρχές της διαδικασίας διεύρυνσης που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο α)·

ε) κατά πόσον μπορεί να αναμένεται ότι το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων θα επιταχύνει τη μετάβαση της Μολδαβίας σε βιώσιμη, κλιματικά ουδέτερη, ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή και συμπεριληπτική οικονομία, βελτιώνοντας την συνδεσιμότητα, σημειώνοντας πρόοδο στην πράσινη και στην ψηφιακή μετάβασή της, συμπεριλαμβανομένης της προόδου σχετικά με τη βιοποικιλότητα, μειώνοντας τις στρατηγικές εξαρτήσεις και ενισχύοντας την έρευνα και την καινοτομία, την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την απασχόληση και τις δεξιότητες, καθώς και την ευρύτερη αγορά εργασίας, με ιδιαίτερη προσοχή στη νεολαία·

στ) κατά πόσον τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων συνάδουν με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» και την αρχή «κανείς στο περιθώριο»·

ζ) κατά πόσον το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων αντιμετωπίζει κατάλληλα τους δυνητικούς κινδύνους συμμόρφωσης μέσω προϋποθέσεων και όρων πληρωμής·

η) κατά πόσον οι όροι πληρωμής που προτείνει η Μολδαβία είναι κατάλληλοι και φιλόδοξοι, σύμφωνοι με το πλαίσιο πολιτικής για τη διεύρυνση, καθώς και επαρκώς ουσιαστικοί και σαφείς, ώστε να επιτρέπουν την αντίστοιχη αποδέσμευση κονδυλίων σε περίπτωση εκπλήρωσής τους, και κατά πόσον οι προτεινόμενοι δείκτες υποβολής εκθέσεων είναι κατάλληλοι και επαρκείς για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην επίτευξη των συνολικών στόχων·

θ) κατά πόσον οι ρυθμίσεις που προτείνει η Μολδαβία αναμένεται να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις παρατυπίες, την απάτη, τη διαφθορά και τις συγκρούσεις συμφερόντων, το οργανωμένο έγκλημα και τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, καθώς και να διερευνούν και να διώκουν αποτελεσματικά τα ποινικά αδικήματα που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης·

ι) κατά πόσον το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων αντικατοπτρίζει αποτελεσματικά τη συμβολή του Κοινοβουλίου της Μολδαβίας, των τοπικών αρχών, σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο της Μολδαβίας, και των σχετικών συμφεροντούχων, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.

5. Κατά την αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων που υποβάλλει η Μολδαβία, η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 13

Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής

1. Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 12, η Επιτροπή εγκρίνει με εκτελεστική απόφαση το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων που υποβάλλει η Μολδαβία ή, κατά περίπτωση, το τροποποιημένο θεματολόγιο που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 14. Η εκτελεστική αυτή απόφαση εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 28 παράγραφος 2.

2. Η εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, που αναφέρεται στην παράγραφο 1, καθορίζει τις μεταρρυθμίσεις που πρέπει να εφαρμόσει η Μολδαβία, τους επενδυτικούς τομείς προς στήριξη και τους όρους πληρωμής που απορρέουν από το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένου του ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος.

3. Η εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καθορίζει επίσης:

α) το ενδεικτικό ποσό των συνολικών κονδυλίων που διατίθενται στη Μολδαβία κατόπιν ικανοποιητικής εκπλήρωσης των όρων πληρωμής, όπως αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1, και τις προγραμματισμένες προς αποδέσμευση δόσεις, συμπεριλαμβανομένης της προχρηματοδότησης, διαρθρωμένες σύμφωνα με το άρθρο 11, αφού η Μολδαβία εκπληρώσει σε ικανοποιητικό βαθμό τους σχετικούς όρους πληρωμής υπό μορφή ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων που προσδιορίζονται σε συνάρτηση με την εφαρμογή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων·

β) την κατανομή της χρηματοδότησης ανά δόση μεταξύ δανειακής στήριξης και μη επιστρεπτέας στήριξης·

γ) την προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να ολοκληρωθούν οι όροι της τελικής πληρωμής για τις μεταρρυθμίσεις·

δ) τις ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και υλοποίησης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, μεταξύ άλλων, όπου ενδείκνυται, μέσω του δημοκρατικού ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9, καθώς και, κατά περίπτωση, των μέτρων που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με το άρθρο 23·

ε) τους δείκτες που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 για την αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3.

Άρθρο 14

Τροποποιήσεις του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

1. Εάν η υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών όρων πληρωμής, δεν είναι πλέον εφικτή για τη Μολδαβία, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, λόγω αντικειμενικών περιστάσεων, η Μολδαβία μπορεί να προτείνει τροποποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Στην περίπτωση αυτήν, η Μολδαβία μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένο αίτημα στην Επιτροπή για τροποποίηση της εκτελεστικής της απόφασης που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1.

2. Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει την εκτελεστική απόφαση σε συνέχεια της διαδικασίας εξέτασης του άρθρου 28 παράγραφος 2, ιδίως για να λάβει υπόψη τυχόν αλλαγή των διαθέσιμων ποσών χρηματοδότησης σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 19.

3. Όποτε κρίνει ότι οι λόγοι που επικαλείται η Μολδαβία δικαιολογούν τροποποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεών της, η Επιτροπή αξιολογεί το τροποποιημένο θεματολόγιο σύμφωνα με το άρθρο 12 και μπορεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, να τροποποιήσει την εκτελεστική απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφος 1, σε συνέχεια της διαδικασίας εξέτασης του άρθρου 28 παράγραφος 2.

4. Στην τροποποίηση, η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί παράταση των χρονοδιαγραμμάτων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028 για τους όρους πληρωμής.

Άρθρο 15

Δανειακή σύμβαση, δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις

1. Για τη χρηματοδότηση της στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης με τη μορφή δανείων, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται, εξ ονόματος της Ένωσης, να δανείζεται τα αναγκαία κεφάλαια από τις κεφαλαιαγορές ή από χρηματοοικονομικά ιδρύματα σύμφωνα με το άρθρο 224 του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Η Επιτροπή συνάπτει δανειακή σύμβαση με τη Μολδαβία. Η δανειακή σύμβαση καθορίζει το μέγιστο ποσό του δανείου, την περίοδο διαθεσιμότητας και τους λεπτομερείς όρους και προϋποθέσεις της στήριξης στο πλαίσιο της διευκόλυνσης με τη μορφή δανείων. Τα δάνεια έχουν μέγιστη διάρκεια 40 ετών από την ημερομηνία της υπογραφής της δανειακής σύμβασης.

Επιπροσθέτως, και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 223 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, η δανειακή σύμβαση περιλαμβάνει το ποσό της προχρηματοδότησης και τους κανόνες για την εκκαθάριση των προχρηματοδοτήσεων.

3. Η δανειακή σύμβαση τίθεται ταυτόχρονα στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 16

Προβλέψεις

1. Συστήνονται προβλέψεις για τα δάνεια με συντελεστή 9 % από το κονδύλιο που διατίθεται για το γεωγραφικό πρόγραμμα Γειτονίας βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 και χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο διατάξεων που στηρίζουν παρόμοιους κινδύνους.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 214 παράγραφος 2 τελευταία περίοδος του δημοσιονομικού κανονισμού, οι προβλέψεις συστήνονται σταδιακά, και συστήνονται πλήρως το αργότερο κατά την πλήρη εκταμίευση των δανείων.

3. Ο συντελεστής προβλέψεων επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τριετία από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 31 παράγραφος 5 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947.

Άρθρο 17

Προχρηματοδότηση

1. Μετά την υποβολή του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων στην Επιτροπή, η Μολδαβία μπορεί να ζητήσει την αποδέσμευση προχρηματοδότησης ύψους έως 18 % του συνολικού ποσού που προβλέπεται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1, μετά την αφαίρεση της συμπληρωματικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων της στήριξης των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και της τεχνικής βοήθειας, και των προβλέψεων για δάνεια.

2. Η Επιτροπή μπορεί να αποδεσμεύσει τη ζητούμενη προχρηματοδότηση μετά την έκδοση της εκτελεστικής της απόφασης που αναφέρεται στο άρθρο 13 και την έναρξη ισχύος της συμφωνίας διευκόλυνσης και της δανειακής σύμβασης. Τα κονδύλια αποδεσμεύονται σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο και με την επιφύλαξη της τήρησης των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 5.

3. Η Επιτροπή αποφασίζει σχετικά με το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσης της προχρηματοδότησης, η οποία μπορεί να εκταμιευθεί σε μία ή περισσότερες δόσεις.

Άρθρο 18

Υλοποίηση επενδυτικών έργων στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας

1. Προκειμένου να επωφεληθούν από τη μόχλευση της χρηματοδοτικής στήριξης της Ένωσης για την προσέλκυση πρόσθετων επενδύσεων, οι επενδύσεις που στηρίζουν το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων υλοποιούνται σε συνεργασία με διεθνή χρηματοοικονομικά ιδρύματα με τη μορφή επενδυτικών έργων τα οποία εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας.

2. Μετά την ικανοποιητική εκπλήρωση όλων των εφαρμοστέων όρων, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία εγκρίνεται η αποδέσμευση των κονδυλίων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 19 παράγραφος 3. Η εν λόγω απόφαση καθορίζει, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1, το ποσό των κονδυλίων τα οποία θα διατεθούν υπό μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης που παρέχεται από την Ένωση για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας, καθώς και το ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής με τη μορφή δανειακής στήριξης η οποία θα αποδεσμευθεί στη Μολδαβία. Η εν λόγω απόφαση καθορίζει επίσης, σύμφωνα με τον λόγο που ορίζεται στη συμφωνία διευκόλυνσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 στοιχείο γ), το μερίδιο της εν λόγω δανειακής στήριξης που πρόκειται να διατεθεί από τη Μολδαβία ως συγχρηματοδότηση για έργα που εγκρίνονται στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πλατφόρμας Γειτονίας.

Άρθρο 19

Αξιολόγηση της εκπλήρωσης των όρων πληρωμής, παρακράτηση και μείωση κονδυλίων, κανόνες για τις πληρωμές

1. Δύο φορές ετησίως, η Μολδαβία υποβάλλει δεόντως αιτιολογημένο αίτημα για την αποδέσμευση κονδυλίων, το αργότερο δύο μήνες μετά το χρονοδιάγραμμα που καθορίστηκε στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, όσον αφορά τους όρους πληρωμής που έχουν εκπληρωθεί σε σχέση με τα μετρήσιμα ποσοτικά ή ποιοτικά ορόσημα όπως καθορίζονται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων.

2. Η Επιτροπή αξιολογεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση κατά πόσον η Μολδαβία έχει τηρήσει τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 και τις αρχές χρηματοδότησης που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 3 και έχει εκπληρώσει σε ικανοποιητικό βαθμό τους όρους πληρωμής που καθορίζονται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 13. Σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώσει ότι οι όροι πληρωμής, για τους οποίους η Επιτροπή είχε προηγουμένως πραγματοποιήσει πληρωμές, δεν πληρούνται πλέον από τη Μολδαβία, η Επιτροπή μειώνει τις μελλοντικές εκταμιεύσεις κατά ισοδύναμο ποσό.

Κατά τη διεξαγωγή της εν λόγω αξιολόγησης, η Επιτροπή μπορεί να επικουρείται από εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένων εμπειρογνωμόνων από τα κράτη μέλη. Σε περίπτωση που η αίτηση για αποδέσμευση κονδυλίων ή το αίτημα πληρωμής περιλαμβάνει ένα στάδιο που σχετίζεται με το διαπραγματευτικό κεφάλαιο 32, που αναφέρεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2, η Επιτροπή δεν εκδίδει απόφαση με την οποία να επιτρέπει την αποδέσμευση κονδυλίων, εκτός εάν το εν λόγω ορόσημο αξιολογηθεί θετικά.

3. Όταν η Επιτροπή αξιολογεί θετικά την ικανοποιητική εκπλήρωση όλων των εφαρμοστέων όρων, ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, πριν εκδώσει απόφαση που επιτρέπει την αποδέσμευση των κονδυλίων που αντιστοιχούν στους εν λόγω όρους. Όσον αφορά τα εν λόγω ποσά, η απόφαση αποτελεί την προϋπόθεση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 10.

4. Όταν η Επιτροπή αξιολογεί αρνητικά την εκπλήρωση οποιωνδήποτε όρων βάσει του χρονοδιαγράμματος, τα προς αποδέσμευση κονδύλια που αντιστοιχούν σε αυτούς τους όρους παρακρατούνται. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τη εν λόγω αξιολόγηση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Τα παρακρατηθέντα ποσά αποδεσμεύονται μόνον αν η Μολδαβία αιτιολογήσει δεόντως, στο πλαίσιο μεταγενέστερου αιτήματος αποδέσμευσης κονδυλίων, ότι έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει την ικανοποιητική εκπλήρωση των σχετικών όρων.

5. Εάν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η Μολδαβία δεν έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα εντός δωδεκαμήνου από την αρχική αρνητική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4, η Επιτροπή μειώνει το ποσό της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και του δανείου αναλογικά ως προς το μέρος που αντιστοιχεί στους σχετικούς όρους πληρωμής. Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής, ισχύει προθεσμία 24 μηνών, η οποία τρέχει από την αρχική αρνητική αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 4. Η Μολδαβία μπορεί να υποβάλλει τις παρατηρήσεις της εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση σε αυτή των συμπερασμάτων της Επιτροπής.

6. Ποσά που αντιστοιχούν σε όρους πληρωμής που δεν έχουν εκπληρωθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2028 δεν οφείλονται στη Μολδαβία και αποδεσμεύονται ή ακυρώνονται από το διαθέσιμο ποσό της δανειακής στήριξης, κατά περίπτωση.

7. Η Επιτροπή μπορεί να μειώσει κατ' αναλογία το ποσό της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και να ανακτήσει από τη Μολδαβία, μεταξύ άλλων με συμψηφισμό, τυχόν ποσά που δαπανήθηκαν για την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης, να μειώσει το ποσό του δανείου που πρόκειται να εκταμιευθεί στη Μολδαβία ή να ζητήσει την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση, σε περίπτωση αχρεωστήτως καταβληθέντων κονδυλίων, διαπιστωμένων περιπτώσεων ή σοβαρών υπονοιών για παρατυπίες, απάτη, διαφθορά και συγκρούσεις συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που δεν έχουν

αντιμετωπιστεί από τη Μολδαβία, ή εάν υπάρχει ανατροπή των ποιοτικών ή ποσοτικών οροσήμων, ή όταν διαπιστώνεται, μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, ότι τα μέτρα δεν είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, ή σε περίπτωση σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που απορρέει από τη συμφωνία διευκόλυνσης ή από τη δανειακή σύμβαση, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων βάσει πληροφοριών που προκύπτουν από τις εκθέσεις της OLAF ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η Επιτροπή ενημερώνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο πριν από τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης για τέτοιου είδους μειώσεις.

8. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 116 παράγραφος 2 του δημοσιονομικού κανονισμού, η προθεσμία πληρωμής που αναφέρεται στο άρθρο 116 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού αρχίζει από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης με την οποία εγκρίνεται η αποδέσμευση κονδυλίων στη Μολδαβία δυνάμει της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

9. Το άρθρο 116 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού δεν εφαρμόζεται στις πληρωμές που καταβάλλονται ως χρηματοδοτική συνδρομή και διοχετεύονται απευθείας στα δημόσια ταμεία της Μολδαβίας δυνάμει του παρόντος άρθρου και του άρθρου 21 του παρόντος κανονισμού.

10. Οι πληρωμές της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης και των δανείων στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις πιστώσεις του προϋπολογισμού, όπως ορίζονται στην ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού, και εξαρτώνται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση. Τα κονδύλια καταβάλλονται σε δόσεις. Κάθε δόση μπορεί να καταβάλλεται σε ένα ή περισσότερα τμήματα.

11. Τα ποσά καταβάλλονται μετά την έκδοση της απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση.

12. Η καταβολή οποιουδήποτε ποσού της στήριξης με τη μορφή δανείων εξαρτάται από την υποβολή αιτήματος πληρωμής από τη Μολδαβία με τη μορφή που ορίζεται στη δανειακή σύμβαση και σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας διευκόλυνσης.

Άρθρο 20

Διαφάνεια όσον αφορά τα πρόσωπα και τις οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση για την υλοποίηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων

1. Η Μολδαβία δημοσιεύει επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες που λαμβάνουν ποσά χρηματοδότησης τα οποία υπερβαίνουν το ισοδύναμο των 50 000 EUR σωρευτικά σε περίοδο τριών ετών για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο πλαίσιο της διευκόλυνσης.

2. Όσον αφορά τους τελικούς αποδέκτες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι ακόλουθες πληροφορίες δημοσιεύονται σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο σε ιστοσελίδα, σύμφωνα με το σύνολο των κονδυλίων που ελήφθησαν, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας και ασφάλειας, ιδίως όσον αφορά την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα:

α) εάν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, η πλήρης νόμιμη επωνυμία του τελικού αποδέκτη και ο αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ ή ο αριθμός φορολογικού μητρώου του, όταν υπάρχει, ή άλλος μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία για το νομικό πρόσωπο·

β) εάν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο, το όνομα ή ονόματα και το επώνυμο ή επώνυμα του τελικού αποδέκτη·

γ) το ποσό που έλαβε ο τελικός αποδέκτης και οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στο πλαίσιο της διευκόλυνσης στις οποίες συμβάλλει το εν λόγω ποσό.

3. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν δημοσιεύονται, όταν η γνωστοποίηση ενέχει τον κίνδυνο να απειληθούν τα δικαιώματα και οι ελευθερίες των εν λόγω τελικών αποδεκτών ή να θιγούν σοβαρά τα εμπορικά τους συμφέροντα. Οι πληροφορίες αυτές τίθενται στη διάθεση της Επιτροπής.

4. Η Μολδαβία διαβιβάζει ηλεκτρονικά στην Επιτροπή τουλάχιστον μία φορά ετησίως τα δεδομένα σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο που θα καθοριστεί στη συμφωνία διευκόλυνσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 στοιχείο ιβ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Άρθρο 21

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση της διευκόλυνσης, η Επιτροπή και η Μολδαβία λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας και τους ειδικούς όρους υπό τους οποίους λειτουργεί η διευκόλυνση, τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 και τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία διευκόλυνσης, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, συγκρούσεων συμφερόντων και παρατυπιών, καθώς και τη διερεύνηση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης. Η Μολδαβία δεσμεύεται να σημειώσει πρόοδο προς την κατεύθυνση αποτελεσματικών και αποδοτικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και να διασφαλίσει ότι είναι δυνατό να ανακτηθούν αχρεωστήτως καταβληθέντα ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντα ποσά.

2. Η συμφωνία διευκόλυνσης προβλέπει τις ακόλουθες υποχρεώσεις της Μολδαβίας:

α) να ελέγχει τακτικά ότι η παρεχόμενη χρηματοδότηση χρησιμοποιήθηκε σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών·

β) να προστατεύει τους πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος·

γ) να λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών, καθώς και για τη διερεύνηση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων που θίγουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης, για τον εντοπισμό και την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης και για την κίνηση δικαστικών διαδικασιών με σκοπό την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων, μεταξύ άλλων σε σχέση με οποιοδήποτε μέτρο ελήφθη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων ή προγραμμάτων στο πλαίσιο του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων, και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για τη διεκπεραίωση αιτημάτων αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όσον αφορά ποινικά αδικήματα που επηρεάζουν τα κονδύλια που παρέχονται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης, κατά περίπτωση και χωρίς καθυστέρηση·

δ) για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ιδίως για τους ελέγχους της χρήσης των κονδυλίων σε σχέση με την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων του θεματολογίου, να διασφαλίζει, σύμφωνα με τις ενωσιακές αρχές προστασίας των δεδομένων και τους ισχύοντες κανόνες προστασίας των δεδομένων, τη συλλογή επαρκών δεδομένων σχετικά με τα πρόσωπα και τις οντότητες που λαμβάνουν χρηματοδότηση και την πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τον πραγματικό δικαιούχο, για την υλοποίηση των μέτρων του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του κεφαλαίου III·

ε) να εξουσιοδοτήσει ρητά την Επιτροπή, την OLAF, το Ελεγκτικό Συνέδριο και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία να ασκούν τα δικαιώματά τους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 129 του δημοσιονομικού κανονισμού.

3. Η συμφωνία διευκόλυνσης προβλέπει επίσης το δικαίωμα της Επιτροπής να μειώνει κατ' αναλογία το ποσό της μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης που παρέχεται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης και να ανακτά από τη Μολδαβία, μεταξύ άλλων με συμψηφισμό, τυχόν ποσά που δαπανήθηκαν για την επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης και να μειώνει το ποσό του δανείου προς εκταμίευση στη Μολδαβία ή να ζητά την πρόωρη αποπληρωμή του δανείου σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση, σε περίπτωση αχρεωστήτως καταβληθέντων κονδυλίων, διαπιστωμένων περιπτώσεων ή σοβαρών υπονοιών για παρατυπίες, απάτη, διαφθορά και συγκρούσεις συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης που δεν έχουν αντιμετωπιστεί από τη Μολδαβία, ή όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, μετά την καταβολή της πληρωμής, ότι τα ορόσημα δεν είχαν εκπληρωθεί ικανοποιητικά, ή σε περίπτωση σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που απορρέει από τη συμφωνία διευκόλυνσης ή από τη δανειακή σύμβαση. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί ή να μειωθεί ή το ποσό που πρέπει να αποπληρωθεί πρόωρα, η Επιτροπή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και λαμβάνει υπόψη τη σοβαρότητα της παρατυπίας, της απάτης, της διαφθοράς, ή της σύγκρουσης συμφερόντων σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, ή της αθέτησης υποχρέωσης. Η Μολδαβία έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της πριν από την πραγματοποίηση της μείωσης ή πριν ζητηθεί η πρόωρη αποπληρωμή.

4. Τα πρόσωπα και οι οντότητες που εκτελούν κονδύλια στο πλαίσιο της διευκόλυνσης αναφέρουν αμελλητί στην Επιτροπή και στην OLAF κάθε ύποπτο κρούσμα απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και παρατυπιών σε βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

Άρθρο 22

Ο ρόλος των εσωτερικών συστημάτων και της ελεγκτικής αρχής της Μολδαβίας

1. Όσον αφορά το μέρος της χρηματοδότησης της διευκόλυνσης που διατίθεται ως χρηματοδοτική συνδρομή, η Επιτροπή μπορεί να βασίζεται στις ελεγκτικές αρχές που έχουν συσταθεί από τη Μολδαβία για τον έλεγχο των δημοσίων δαπανών. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή βασίζεται επίσης σε ενισχυμένο δημοκρατικό έλεγχο όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 9.

2. Το θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής του, δίνει προτεραιότητα σε μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με το διαπραγματευτικό κεφάλαιο 32, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών και τον εσωτερικό έλεγχο, καθώς και την καταπολέμηση της απάτης, μαζί με τα διαπραγματευτικά κεφάλαια 23 και 24, ιδίως όσον αφορά τη δικαιοσύνη, τη διαφθορά και το οργανωμένο έγκλημα και το διαπραγματευτικό κεφάλαιο 8, ιδίως όσον αφορά τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων.

3. Η Μολδαβία αναφέρει αμελλητί στην Επιτροπή τυχόν παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων απάτης, οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρώτης διοικητικής ή δικαστικής πράξης διαπίστωσης, και την κρατά ενήμερη σχετικά με την πρόοδο διοικητικών και νομικών διαδικασιών που έχουν κινηθεί σε σχέση με τις παρατυπίες αυτές. Οι εν λόγω αναφορές υποβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα, με τη χρήση του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών που έχει θεσπίσει η Επιτροπή.

4. Οι ελεγκτικές αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διατηρούν τακτικό διάλογο με το Ελεγκτικό Συνέδριο, την OLAF και, κατά περίπτωση, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία.

5. Η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί λεπτομερείς ελέγχους των συστημάτων εκτέλεσης του προϋπολογισμού της Μολδαβίας, βασιζόμενη σε εκτίμηση κινδύνου και στον διάλογο με τις ελεγκτικές αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και να εκδίδει συστάσεις για βελτιώσεις των συστημάτων.

6. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει συστάσεις προς τη Μολδαβία σχετικά με όλες τις περιπτώσεις στις οποίες, κατά την άποψή της, οι αρμόδιες αρχές δεν έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς, συγκρούσεων συμφερόντων και παρατυπιών που έχουν επηρεάσει ή απειλούν σοβαρά να επηρεάσουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των δαπανών που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης και σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες εντοπίζει αδυναμίες που επηρεάζουν τον σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου που εφαρμόζουν οι εν λόγω αρχές. Η Μολδαβία εφαρμόζει τις εν λόγω συστάσεις ή παραθέτει τους λόγους για τους οποίους δεν το έπραξε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Άρθρο 23

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την υλοποίηση της διευκόλυνσης και αξιολογεί την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 3. Η παρακολούθηση της εν λόγω υλοποίησης είναι στοχευμένη και αναλογική προς τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο της συμφωνίας διευκόλυνσης και τελεί υπό την επιφύλαξη των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947. Οι δείκτες του άρθρου 11 παράγραφος 2 αναμένεται να συμβάλλουν στην παρακολούθηση της διευκόλυνσης από την Επιτροπή.

2. Η συμφωνία διευκόλυνσης καθορίζει τους κανόνες και τις διαδικασίες υποβολής εκθέσεων από τη Μολδαβία στην Επιτροπή για τους σκοπούς της παραγράφου 1.

3. Η Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Η ετήσια έκθεση συμπληρώνεται από παρουσιάσεις σχετικά με την κατάσταση υλοποίησης της διευκόλυνσης δύο φορές ετησίως.

4. Η Επιτροπή υποβάλλει την ετήσια έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στην επιτροπή του άρθρου 28 παράγραφος 1.

5. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο της εφαρμογής του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων της Μολδαβίας στο πλαίσιο του πίνακα αποτελεσμάτων της διευκόλυνσης που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1449.

Άρθρο 24

Πίνακας αποτελεσμάτων της διευκόλυνσης

Η Επιτροπή παρουσιάζει την πρόοδο της υλοποίησης του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων στον πίνακα αποτελεσμάτων της διευκόλυνσης που έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1449.

Άρθρο 25

Αξιολόγηση της διευκόλυνσης

1. Μετά την 31η Δεκεμβρίου 2027, αλλά το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2031, η Επιτροπή διενεργεί εκ των υστέρων ανεξάρτητη αξιολόγηση της διευκόλυνσης. Η εν λόγω εκ των υστέρων αξιολόγηση αποτιμά τη συνεισφορά της Ένωσης στην επίτευξη των στόχων της διευκόλυνσης.

2. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση χρησιμοποιεί τις αρχές ορθής πρακτικής της Επιτροπής Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ, προκειμένου να διαπιστωθεί αν επιτεύχθηκαν οι στόχοι της διευκόλυνσης και να διατυπωθούν συστάσεις για τη βελτίωση μελλοντικών δράσεων.

3. Η Επιτροπή κοινοποιεί τα πορίσματα και τα συμπεράσματα της εκ των υστέρων αξιολόγησης, μαζί με τις παρατηρήσεις και τη συνέχεια που δίνεται, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στα κράτη μέλη. Η εν λόγω εκ των υστέρων αξιολόγηση μπορεί να συζητηθεί κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου ή των κρατών μελών. Τα αποτελέσματα αξιοποιούνται για την προετοιμασία μελλοντικών προγραμμάτων και δράσεων και για την κατανομή πόρων. Η εν λόγω εκ των υστέρων αξιολόγηση και η συνέχεια που δίνεται σε αυτή δημοσιοποιούνται.

4. Η Επιτροπή μεριμνά, σε κατάλληλο βαθμό, ώστε να συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί συμφεροντούχοι, συμπεριλαμβανομένων της Μολδαβίας, των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, στη διαδικασία αξιολόγησης της ενωσιακής χρηματοδότησης που παρέχεται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και μπορεί, κατά περίπτωση, να επιδιώκει τη διενέργεια κοινών αξιολογήσεων με τα κράτη μέλη και με άλλους εταίρους, με τη στενή συμμετοχή της Μολδαβίας.

Άρθρο 26

Υποβολή εκθέσεων από τη Μολδαβία στο πλαίσιο του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου

Η Μολδαβία υποβάλλει μία φορά ετησίως, στο πλαίσιο του οικονομικού και δημοσιονομικού διαλόγου, έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την υλοποίηση του μεταρρυθμιστικού μέρους του θεματολογίου μεταρρυθμίσεών της.

Άρθρο 27

Κοινοβουλευτική εποπτεία και έλεγχος της διευκόλυνσης

1. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στις αρμόδιες επιτροπές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την υλοποίηση της διευκόλυνσης και του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων. Η Επιτροπή παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γραπτές πληροφορίες σχετικά με:

α) την πορεία της προόδου στην υλοποίηση της διευκόλυνσης·

β) την αξιολόγηση του θεματολογίου μεταρρυθμίσεων·

γ) τα κύρια πορίσματα της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 23 παράγραφος 3·

δ) τις διαδικασίες πληρωμής, παρακράτησης και μείωσης, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων τυχόν παρατηρήσεων που υποβάλλονται προκειμένου να εξασφαλιστεί η ικανοποιητική εκπλήρωση των όρων· και

ε) οποιαδήποτε άλλα συναφή στοιχεία σχετικά με την υλοποίηση της διευκόλυνσης.

2. Ο τακτικός διάλογος μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής διεξάγεται τουλάχιστον μία φορά ετησίως και μπορεί να συμπίπτει με τον γεωπολιτικό διάλογο υψηλού επιπέδου σχετικά με τον NDICI – Παγκόσμια Ευρώπη.

3. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τυχόν στοιχεία που προκύπτουν από τις απόψεις που εκφράζονται μέσω του διαλόγου που αναφέρεται στην παράγραφο 2, συμπεριλαμβανομένων των ψηφισμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κατά περίπτωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 28

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/947. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Για τις εκτελεστικές αποφάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 και στο άρθρο 14 παράγραφος 2, αν η επιτροπή δεν διατυπώσει γνώμη, η Επιτροπή δεν εκδίδει το σχέδιο εκτελεστικής πράξης και εφαρμόζεται το άρθρο 5 παράγραφος 4 τρίτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 29

Πληροφόρηση, επικοινωνία και δημοσιότητα

1. Με την επιφύλαξη των απαιτήσεων που καθορίζονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947, η Επιτροπή αναλαμβάνει δραστηριότητες επικοινωνίας προκειμένου να διασφαλίζει την προβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης για τη χρηματοδοτική στήριξη που προβλέπεται στο θεματολόγιο μεταρρυθμίσεων, μεταξύ άλλων μέσω κοινών δραστηριοτήτων επικοινωνίας με τη Μολδαβία. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε η στήριξη στο πλαίσιο της διευκόλυνσης να κοινοποιείται και να αναγνωρίζεται μέσω δήλωσης χρηματοδότησης. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διευκόλυνσης διεξάγονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις επικοινωνίας και προβολής που προβλέπονται στις χρηματοδοτούμενες από την Ένωση εξωτερικές δράσεις και σε άλλες σχετικές κατευθυντήριες γραμμές.

2. Οι αποδέκτες ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευσή της και μεριμνούν για την προβολή της, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση, με την εμφάνιση του εμβλήματος της Ένωσης και σχετικής δήλωσης χρηματοδότησης με την ένδειξη «χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση», ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, ουσιαστική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.

3. Η ενημέρωση, η επικοινωνία και η δημοσιότητα παρέχονται σε προσβάσιμο μορφότυπο.

Άρθρο 30

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 18 Μαρτίου 2025.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Η Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*
R. METSOLA	A. SZŁAPKA